

Evanghelia după Marcu

1

Ioan Botezătorul și predica sa. Botezul lui Iisus. Ispitirea în pustie. Începutul predicii lui Iisus în Galileea. Chemarea primilor apostoli. Primele vindecări în Galileea. Vindecarea soacrei lui Petru și alte tămăduiri. Curățirea unui lepros.

¹ Începutul Evangheliei¹ lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

² După cum este scris în profetul Isaia: Iată, Eu îl trimit înaintea feței Tale pe îngerul Meu, care-ți va pregăti calea;

³ glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți calea Domnului, drepte faceți-I cărările,

⁴ Ioan boteza în pustie, propovăduind botezul pocăinței spre iertarea păcatelor.

⁵ Și ieșeau spre el tot ținutul Iudeii și toți cei din Ierusalim și se botezau de către el în râul Iordan, mărturisindu-și păcatele.

⁶ Și Ioan era îmbrăcat în haină de păr de cămilă, cu cingătoare de piele împrejurul mijlocului și se hrănea cu lă-

custe și miere sălbatică.

⁷ Și propovăduia, zicând: „Vine în urma mea Cel ce este mai tare decât mine, Căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să-I dezleg cureaua încălțămintelor.

⁸ Eu v'am botezat cu apă, dar el vă va boteza cu Duh Sfânt”.

⁹ Și în zilele acelea, Iisus a venit din Nazaretul Galileii și S'a botezat în Iordan de către Ioan.

¹⁰ Și îndată, ieșind din apă, a văzut cerurile deschise și Duhul ca un porumbel pogorându-Se peste El.

¹¹ Și glas s'a făcut din ceruri: „Tu ești Fiul Meu Cel iubit, întru Tine am binevoit”.

¹² Și îndată Duhul L-a scos în pustie.

¹³ Și a fost în pustie patruzeci de zile, fiind ispitit de Satana. Și era împreună cu fiarele, și îngerii Îi slujeau.

¹⁴ După ce Ioan a fost întemnițat, Iisus a venit în Galileea, propovăduind Evanghelia împărăției lui Dumnezeu

¹⁵ și zicând: „Plinitu-s'a vremea² și împărăția lui Dumnezeu s'a apropiat. Pocăiți-vă și credeți în Evanghelia!”

¹Cuvântul grecesc *Evanghélion* înseamnă Vestea- cea-Bună și semnifică venirea împărăției lui Dumnezeu, anunțată de profeți ai Vechiului Testament și proclamată de Însuși Iisus la începutul propovăduirii Sale (vezi Mt 4, 17).

²În sens cronologic: Perioada așteptării lui Mesia s'a încheiat. În sens circumstanțial: Totul e copt pentru ca Dumnezeu să-Și pună în aplicare planul de a mântui lumea; Iisus a venit la „plinirea vremii” (Ga 4, 4), El este „plinirea legii și a profeților” (formulă liturgică).

16 Și umblând pe lângă Marea Galileii, a văzut pe Simon și pe Andrei, frațele lui Simon, aruncându-și mrejele în mare, că erau pescari.

17 Și le-a zis Iisus: „Veniți după Mine și vă voi face să fiți pescari de oameni!”

18 Și lăsându-și de’ndată mrejele, au mers după El.

19 Și mergând puțin mai departe, i-a văzut pe Iacob al lui Zevedeu și pe Ioan, fratele acestuia, care erau și ei în corabie, dregându-și mrejele.

20 Și i-a chemat îndată. Iar ei, lăsându-l pe tatăl lor Zevedeu în corabie împreună cu lucrătorii, s’au dus după El.

21 Și au venit în Capernaum. Și îndată intrând El sâmbăta în sinagogă, îi învăța.

22 Și erau uimiți de învățătura Lui, că El îi învăța ca Unul Care are putere³, iar nu în felul cărturarilor.

23 Și era atunci în sinagoga lor un om cu duh necurat⁴ care striga tare,

24 zicând: „Ce ai cu noi⁵, Iisuse Nazarinene? Ai venit să ne pierzi? Te știm cine ești: Sfântul lui Dumnezeu”.

25 Și Iisus l-a certat, zicând: „Taci și ieși din el!”

26 Și, scuturându-l duhul cel necurat și strigând cu glas mare, a ieșit din el.

27 Și toți s’au înspăimântat, încât se întrebau între ei, zicând: „Ce este aceasta?: Învățătură nouă și cu putere; că El și duhurilor necurate le poruncește, și ele i se supun”.

28 Și îndată s’a răspândit vestea despre El pretutindeni, în tot ținutul Galileii.

29 Și după ce au ieșit din sinagogă, au venit în casa lui Simon și a lui Andrei, cu Iacob și cu Ioan.

30 Iar soacra lui Simon zăcea aprinsă de friguri; și îndată I-au vorbit despre ea.

31 Și apropiindu-Se, a ridicat-o apucând-o de mână. Și au lăsat-o frigurile și ea Îi sluzea.

32 Iar când s’a făcut seară și soarele apusese, au adus la El pe toți bolnavii și demonizații,

33 și toată cetatea era adunată la ușă.

34 Și i-a tămăduit pe mulți care pătimeau de felurite boli, și demoni mulți a scos. Și pe demoni nu-i lăsa să vorbească, pentru că ei știau că El este Hristos⁶.

35 Și a doua zi, sculându-Se foarte de noapte, a ieșit și S’a dus într’un loc pustiu și Se ruga acolo.

36 Iar Simon și cei ce erau cu el s’au dus după Dânsul.

37 Și, aflându-L, I-au zis: „Toți Te caută⁷”.

38 Iar El le-a zis: „Să mergem în altă parte, prin cetățile și satele învecinate, ca să propovăduiesc și acolo, că pentru aceasta am venit”.

39 Și a propovăduit în sinagogile lor, în toată Galileea, scoțându-i pe demoni.

⁶Iisus respinge și dejoacă strategia demonilor care, pe de-o parte, ei înșiși Îi proclamă public dumnezeirea, ca să-L compromită în fața contemporanilor, și, pe de alta, caută săI deconspire prematur calitatea de Fiu al lui Dumnezeu, cu scopul de a-i asmuți asupra-I pe farisei și cărturari.

⁷= Cei din Capernaum.

³Autoritate divină; ascendență morală.

⁴În limbajul biblic, prin „duh necurat” se înțelege diavol, demon, spirit impur, adversar al curăției religioase și morale.

⁵Pluralul speciei demonice care se rostește prin gura celui posedat de demoni.

40 Și a venit la El un lepros, rugându-L și îngenunchind și zicând: „Dacă vrei, Tu poți să mă curățești”.

41 Și făcându-I-Se milă, Și-a întins mâna și S'a atins de el și i-a zis: „Vreau, curățește-te!”

42 Și îndată s'a depărtat lepra de pe el și s'a curățit.

43 Și dându-i poruncă aspră, îndată l-a scos afară

44 și i-a zis: „Ia seama, să nu spui nimă-nui nimic, ci mergi de te arată preotului, iar pentru curățirea ta să duci cele rânduite de Moise, să le fie lor mărturie”.

45 Dar el, ieșind, a început să spună multe'n gura mare și să răspândească vorba, așa încât Iisus nu mai putea să intre pe față în cetate, ci stătea afară, în locuri pustii; și veneau la El de pretutindeni.

2

Vindecarea paralyticului. Chemarea lui Matei. Întrebarea despre post. Smulgerea spicelor în zi de sâmbătă.

1 Și după câteva zile a intrat iarăși în Capernaum și s'a auzit că este acasă.

2 Și s'au adunat atât de mulți, încât nu mai era loc nici înaintea ușii; și le grăia lor Cuvântul.

3 Și au venit la El aducându-I un slăbănog pe care-l purtau patru inși.

4 Și neputând ei să se apropie de El din pricina mulțimii, au desfăcut acoperișul casei¹ unde era Iisus și, prin spăr-

¹Acoperiș în formă de terasă, așa cum îl au casele din țările calde.

tură, au lăsat în jos patul pe care zăcea slăbănogul.

5 Și văzând Iisus credința lor, i-a zis slăbănogului: „Fiule, iertate fie păcatele tale!”

6 Și erau acolo unii dintre cărturari, care ședea și cugetau în inimile lor:

7 „Pentru ce vorbește acesta astfel? El blasfemiază. Cine poate să ierte păcatele, fără numai unul Dumnezeu?”

8 Și îndată cunoscând Iisus cu Duhul Său că așa cugetau ei în sinea lor, le-a zis: „De ce cugetați acestea în inimile voastre?”

9 Ce este mai lesne, a-i zice slăbănogului: Iertate fie-ți păcatele!, sau a-i zice: Ridică-te, ia-ți patul și umblă!?”

10 Dar ca să știți că putere are Fiul Omului să ierte păcatele pe pământ – i-a zis slăbănogului –:

11 ție-ți spun: Ridică-te, ia-ți patul și mergi la casa ta!”

12 Și el de'ndată s'a ridicat și, luându-și patul, a ieșit afară de față cu toți, încât toți erau uimiți și-L slăveau pe Dumnezeu, zicând: „Asemenea lucruri nici odată n'am văzut”.

13 Și iarăși a ieșit la mare², și toată mulțimea venea la El, și El îi învăța.

14 Și în trecere l-a văzut pe Levi al lui Alfeu³ șezând la vamă și i-a zis: „Vino după Mine!” Iar el, ridicându-se, a mers după Dânsul.

15 Și pe când ședea El la masă în casa lui Levi, mulți vameși și păcătoși ședea la masă cu Iisus și cu ucenicii Săi; că mulți erau aceștia și-I urmau.

16 Iar cărturarii și fariseii, văzându-L că mănâncă împreună cu păcătoșii și

²Marea Galileii sau lacul Tiberiadei.

³Apostolul și Evanghelistul Matei.

cu vameșii, ziceau către ucenicii Lui: „De ce mănâncă și bea învățătorul vostru cu vameșii și cu păcătoșii?”

17 Și auzind Iisus, le-a zis: „Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi. Nu pe cei dreapți, ci pe cei păcătoși am venit să-i chem la pocăință”.

18 Ucenicii lui Ioan și fariseii posteau; și au venit⁴ și I-au zis: „De ce ucenicii lui Ioan și ucenicii fariseilor postesc, iar ucenicii tăi nu postesc?”

19 Și Iisus le-a zis: „Pot oare nuntașii să postească în timp ce mirele este cu ei? Atâta timp cât îl au pe mire cu ei, nu pot posti.

20 Dar vor veni zile când mirele se va lua de la ei, și atunci, în acele zile, vor posti.

21 Nimeni nu coase la haină veche petic dintr'un postav nou; altfel, peticul nou va trage din haina veche și se va face o ruptură mai rea.

22 De asemenea, nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi; altfel, vinul nou sparge burdufurile și vinul se varsă și burdufurile se strică; ci vinul nou trebuie pus în burdufuri noi”.

23 Și pe când mergea El într'o sâmbătă prin holde, ucenicii Săi, pe cale, au început să smulgă spice⁵.

24 Și fariseii Îi ziceau: „Vezi, de ce fac ei sâmbăta ce nu se cuvine?”

25 Și Iisus le-a răspuns: „Oare niciodată n'ați citit ce a făcut David când a fost în lipsă și a flămânzit, el și cei ce erau cu el?”

⁴Plural impersonal; oarecare inși care voiau să-I cunoască răspunsul.

⁵De la Mt 12, 1 și Lc 6, 1 știm că mobilul acestor smulgeri de spice era foamea; în ochii fariseilor, gestul era echivalent cu acțiunea de a secera, a strânge recolta, a procura hrană, deci a lucra în ziua Sabatului, ceea ce constituia un delict.

26 cum a intrat în casa lui Dumnezeu, în zilele lui Abiatar arhiereul, și a mâncat pâinile punerii-înainte, pe care nu se cuvinea să le mănânce decât preoții, și a dat și celor ce erau cu el?”

27 Și le zicea: „Sâmbăta a fost făcută pentru om, iar nu omul pentru sâmbătă;

28 așa că Fiul Omului este Domn și al sâmbetei”.

3

Vindecarea celui cu mâna uscată și alte vindecări. Alegerea celor doisprezece apostoli. Păcatul împotriva Sfântului Duh. Mama și frații lui Iisus.

1 Și iarăși a intrat în sinagogă. Și era acolo un om având mâna uscată.

2 Și Îl pândeau pe Iisus să vadă dacă îl va vindeca sâmbăta, ca să-L învinuiască.

3 Și El i-a zis omului care avea mâna uscată: „Ridică-te și stai acolo, în mijloc!”

4 Și le-a zis lor: „Oare se cuvine ca sâmbăta să faci bine, sau să faci rău? să mântuiești un suflet, sau să-l pierzi?” Iar ei tăceau.

5 Și privindu-i cu mânie și întristându-Se de împietrirea inimii lor, i-a zis omului: „Întinde-ți mâna!” Și el a întins-o, și mâna lui s'a făcut sănătoasă.

6 Și ieșind¹, fariseii au făcut îndată sfat cu irodianii împotriva Lui, ca să-l piardă².

¹După ce au ieșit din sinagogă.

²Bogăția semantică a textului original per-

7 Iar Iisus a plecat înspre mare împreună cu ucenicii Săi și L-a urmat mulțime multă din Galileea și din Iudeea

8 și din Ierusalim și din Idumeea și de dincolo de Iordan³ și dimprejurul Tirului și al Sidonului; mulțime multă care, auzind câte făcea, a venit la El.

9 Și le-a spus ucenicilor Lui să I se pună la îndemână o corăbioară; aceasta, din pricina mulțimii, ca să nu-L îmbulzească;

10 fiindcă pe mulți îi vindecase, de aceea năvăleau asupra-I, pentru ca toți câți erau în suferință să se atingă de El.

11 Și duhurile cele necurate, când Îl vedeau, cădeau înaintea-I și strigau, zicând: „Tu ești Fiul lui Dumnezeu”.

12 Și El mult le certa, ca să nu-L facă ele cunoscut⁴.

13 Și S'a suit în munte și a chemat la Sine pe câți El Însuși a voit; și au venit la El.

14 Și a rânduit doisprezece, pe care i-a numit apostoli, ca să fie cu El și să-i trimită să propovăduiască

15 și să aibă putere să vindece bolile și să alunge demonii.

16 Deci i-a rânduit pe cei doisprezece: pe Simon, căruia i-a pus numele Petru;

17 și pe Iacob al lui Zevedeu și pe Ioan, fratele lui Iacob, și le-a pus numele Bonaerghes, adică Fiii Tunetului;

18 și pe Andrei și pe Filip și pe Bartolomeu și pe Matei și pe Toma și pe Iacob

al lui Alfeu și pe Tadeu și pe Simon Canaaneanul

19 și pe Iuda Iscarioteanul, cel care L-a și vândut.

20 Și a venit în casă; și iarăși mulțimea s'a adunat, încât ei nu puteau nici pâine să mănânce.

21 Și auzind ai Săi, au plecat ca să-L ia de-acolo cu de-a sila, că ziceau: „Nu e'n toate mințile”⁵.

22 Iar cărturarii, care veniseră din Ierusalim, ziceau că El îl are pe Beelzebul și că prin domnul demonilor îi scoate pe demoni.

23 Și chemându-i la Sine, le vorbea în parabole: „Cum poate Satana să-l scoată pe Satana?”

24 Dacă o împărăție se va dezbină în sinea ei, acea împărăție nu poate dăinui;

25 și dacă o casă se va dezbină în sinea ei, casa aceea nu va putea dăinui;

26 și dacă Satana s'a ridicat împotriva luiși și s'a dezbinat, nu poate dăinui, ci are sfârșit.

27 Nimeni nu poate intra în casa unui om tare ca să-i răpească lucrurile dacă mai întâi nu-l va lega pe cel tare; și doar atunci îi va jefui casa.

28 Adevăr vă grăiesc, că toate le vor fi iertate fiilor oamenilor, păcatele și blasfemiile câte vor fi blasfemiat,

29 dar cel ce Îl va blasfemia pe Duhul Sfânt nu are iertare în veac, ci vinovat este de păcat veșnic”.

mite un înțeles mai larg: complotiștii urmăreau nu numai obiectivul uciderii lui Iisus, dar și mijloacele sau modalitățile prin care să-l atingă.

³Transiordania, ținutul din estul Iordanului, regiune pe care Iosif Flaviu și alți autori o numesc Perea (adverbul grecesc pérán înseamnă „de partea cealaltă”).

⁴Vezi nota de la 1, 34.

⁵„Ai Săi” înseamnă rude, neamuri, prieteni apropiați, cei ce-L iubesc pe Iisus, dar sunt incapabili să-I priceapă „nebunia” de a Se distruge pe Sine de dragul altora. În fapt, ei nu sunt dispuși să-L trateze ca pe un nebun, ci doar ca pe un exaltat care și-a pierdut simțul autoconservării. Asociată versetului următor, această situație demonstrează teribila dramă a lui Iisus.

30 Aceasta, pentru că ziceau: „Are duh necurat”.

31 Și au venit mama Sa și frații Săi⁶ și, stând afară, au trimis la El ca să-L cheme.

32 Iar mulțimea ședea împrejurul Său. Și I-au zis unii: „Iată, mama Ta și frații Tăi și surorile Tale sunt afară și Te caută”.

33 Și răspunzându-le, a zis: „Cine este mama Mea? și frații Mei?”

34 Și privindu-i pe cei ce ședeau în jurul Său, a zis: „Iată mama Mea și frații Mei;

35 că tot cel ce va face voia lui Dumnezeu, acela este fratele Meu și sora Mea și mama Mea”.

4

Parabola semănătorului. De ce vorbește Iisus în parabole. Lumina ca bun al tuturor. Parabola seminței ce crește singură. Parabola grăuntelui de muștar. Potolirea furtunii pe mare.

1 Și iarăși a început Iisus să învețe lângă mare; și s'a adunat la El mulțime foarte multă, așa încât El a intrat în luntre ca să stea pe mare, iar mulțimea toată era lângă mare, pe uscat.

2 Și multe lucruri îi învăța în parabole; și în învățătura Sa le spunea:

3 „Ascultați: Iată, ieșit-a semănătorul să semene.

4 Și pe când semăna el, o parte din se-

⁶Pentru mama și „frații” lui Iisus vezi nota de la Mt 12, 46.

mințe¹ a căzut lângă drum² și păsările cerului au venit și au mâncat-o.

5 Și altă parte a căzut pe loc pietros, unde n'avea pământ mult, și a răsărit de îndată, pentru că nu avea pământ adânc;

6 și când s'a ridicat soarele s'a ofilit și, pentru că nu avea rădăcină, s'a uscat.

7 Altă parte a căzut între spini și spinii au crescut și au înăbușit-o și roade nu a dat.

8 Și altele au căzut în pământul cel bun și, înălțându-se și crescând, au dat roadă și au adus: una treizeci, alta șaiszeci, alta o sută”.

9 Și zicea: „Cel ce are urechi de auzit, să audă!”

10 Iar când a fost singur, cei ce erau pe lângă El împreună cu cei doisprezece³ L-au întrebat despre parabolă.

11 Și El le-a zis: „Vouă vă este dat să cunoașteți tainele împărăției lui Dumnezeu, dar celor din afară toate li se fac în parabole,

12 ca privind să privească și să nu vadă, și auzind să audă și să nu înțeleagă, ca nu cumva să-și revină și să li se ierte”⁴.

13 Și le-a zis: „Nu pricepeți parabola aceasta? Atunci cum veți înțelege toate parabolele?”

¹Literal: o sămânță; substantiv colectiv, parte dintr'un întreg. Marcu (ca și Luca 8, 5) îl folosește în sprijinul ideii că semințele sterpe sunt mai puține decât cele ce rodesc.

²Lângă partea carosabilă a drumului, pe poteca bătătorită de pietoni.

³Cercul mai larg al apostolilor, cei pe care Iisus îi inițiază cu precădere în tainele Evangheliei.

⁴Pasajul e un citat liber din Is 6, 9-10 și se referă la cei ce refuză efortul cunoașterii, preferând comoditatea ignoranței și, prin aceasta, refuzându-și mântuirea. Textul are și o undă de ironie abia perceptibilă.

14 Semănătorul seamănă cuvântul.

15 Cele de lângă drum sunt aceia în care se seamănă cuvântul; și numa' cel aud, că vine de'ndată Satana și ia cuvântul semănat în ei.

16 Tot așa, cele semănite pe loc pietros sunt aceia care aud cuvântul și-l primesc de'ndată cu bucurie,

17 dar nu au rădăcină întru ei și durează doar pân'la un timp; apoi, când se întâmplă strâmtorare sau prigoană din pricina cuvântului, îndată se poticnesc.

18 Și cele semănite între spini sunt cei care ascultă cuvântul,

19 dar pătrunzând în ei grijile veacului acestuia și înșelăciunea bogăției și poftetele după celelalte, acestea înăbușă cuvântul și-l fac neroditor.

20 Iar cele semănite pe pământul cel bun sunt cei care aud cuvântul și-l primesc și aduc roade: unul treizeci, altul șaizeci și altul o sută”.

21 Și le zicea: „Se aduce oare făclia ca să fie pusă sub obroc sau sub pat? Oare nu ca să fie pusă în sfeșnic?

22 Că nu este ceva ascuns care să nu fie dat pe față; nici nu a fost ceva tăinuit decât ca să vină la lumina zilei.

23 Cel ce are urechi de auzit, să audă!”

24 Și le spunea: „Fiți cu luare-aminte la ceea ce auziți! Cu ce măsură măsurați, vi se va măsura; iar vouă, celor ce auziți, vi se va da cu adaos.

25 Pentru că celui ce are i se va da; iar de la cel ce nu are se va lua și ceea ce are”⁵.

26 Și zicea: „Așa este împărăția lui Dumnezeu, ca un om care aruncă sămânța în pământ,

27 și doarme și se scoală, noaptea și ziua, și sămânța răsare și crește fără ca el să știe cum.

28 Că pământul rodește de la sine: mai întâi pai, apoi spic, apoi grâu deplin în spic.

29 Iar când rodul se coace, îndată trimite secera, că a sosit secerișul”.

30 Și zicea: „Cum vom asemăna împărăția lui Dumnezeu, sau prin ce parabole ne-o vom închipui?

31 Cu grăuntele de muștar care, la vremea când se seamănă în pământ este mai mic decât toate semințele pământului;

32 dar după ce se seamănă, el crește și se face mai mare decât toate legumele și va face ramuri mari, încât sub umbra lui se pot sălășlui păsările cerului”.

33 Și cu multe parabole ca acestea le grăia cuvântul, după cum erau ei în stare să înțeleagă.

34 Iar fără parabolă nu le grăia; însă ucenicilor Săi le lămurea pe toate între El și ei.

35 Și în ziua aceea, când s'a înserat, a zis către ei: „Să trecem pe țărmul celălalt”.

36 Și lăsând ei mulțimea, L-au luat cu ei în corabie așa cum era; că erau și alte corăbii cu El.

37 Și s'a făcut furtună mare de vânt și valurile se prăvăleau peste corabie, încât corabia era aproape să se umple.

38 Iar El era în partea dindărăt a corăbiei, dormind pe căpătâi. Și L-au deșteptat și I-au zis: „Învățătorule, ție nu-ți este grijă că pierim?”

39 Și El, sculându-Se, a certat vântul și i-a spus mării: „Taci! potolește-te!” Și vântul a încetat și s'a făcut liniște mare.

⁵Vezi nota de la Mt 13, 12.

40 Și le-a zis lor: „De ce sunteți așa de fricoși? Încă n’aveți credință?”

41 Și frică mare i-a cuprins și ziceau unii către alții: „Cine este oare Acesta, că și vântul și marea I se supun?”

5

Vindecarea demonizatului din Gadara. Vindecarea femeii sângerânde; învierea fiicei lui Iair.

1 Și au venit în cealaltă parte a mării, în ținutul Gadarenilor¹.

2 Și de’ndată ce El a ieșit din corabie, L-a întâmpinat din morminte un om cu duh necurat

3 care își avea locuința în morminte; și nimeni nu putea să-l lege nici cu lanțuri,

4 pentru că de multe ori, fiind legat în obezi și în lanțuri, el rupea lanțurile și obezile, le sfărâma și nimeni nu putea să-l potolească;

5 și neîncetat, noaptea și ziua, era prin morminte și prin munți, strigând și tăindu-se cu pietre.

6 Iar văzându-L de departe pe Iisus, a alergat și I s’a închinat.

7 Și strigând cu glas puternic, I-a zis: „Ce ai cu mine, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu-Cel-Preaînalt? Te jur pe Dumnezeu să nu mă chiniești!...”

8 Că îi zicea: „Duh necurat, ieși afară din om!”

¹Gadara, oraș situat în sud-estul lacului Ghenizaret. Făcea parte din federația celor zece orașe și cetăți autonome, cunoscută sub numele de Decapole. Populația era în majoritate non-iudaică, păgână, ceea ce explică și îndeletnicirea de a crește porci.

9 Și l-a întrebat: „Care-ți este numele?” Și I-a răspuns: „Numele meu este Legion², că suntem mulți”.

10 Și mult Îl rugau să nu-i trimită afară din acel ținut.

11 Iar acolo, lângă munte, era o turmă mare de porci care păștea.

12 Și L-au rugat, zicând: „Trimite-ne în porci, ca să intrăm în ei”.

13 Și El le-a dat voie. Și ieșind duhurile necurate, au intrat în porci, și turma s’a repezit de pe stâncă’n mare. Și erau ca la două mii și se înăbușeau în mare.

14 Iar cei care-i păzeau au fugit și au dat de veste în oraș și prin sate. Și au venit să vadă ce s’a întâmplat.

15 Și s’au dus la Iisus; și l-au văzut pe cel demonizat șezând jos, îmbrăcat și întreg la minte, pe el, care avusese legiune de demoni; și s’au înfricoșat.

16 Iar cei care au văzut le-au povestit ce s’a făcut cu demonizatul și despre porci.

17 Și ei au prins a-L ruga să plece din hotarele lor.

18 Iar când intra El în corabie, cel ce fusese demonizat Îl ruga să-l ia cu Dânsul.

19 Și Iisus nu i-a îngăduit, ci i-a zis: „Mergi la casa ta, la ai tăi, și spune-le cât a făcut Domnul pentru tine și cum te-a miluit”.

20 Iar el a plecat și a început să vestească în Decapole câte a făcut Iisus pentru el; și toți se minunau.

21 Și după ce Iisus a trecut iarăși cu corabia de partea cealaltă, s’a adunat la el mulțime multă; și El era lângă mare.

²Cea mai mare unitate romană, alcătuită din infanterie și cavalerie.

22 Și a venit unul din mai-marii sinagogii, cu numele Iair; și, văzându-L, I-a căzut la picioare

23 și L-a rugat mult, zicând: „Fiica mea este pe moarte; vino și pune-ți mâinile pe ea, ca să scape și să trăiască”.

24 Și a mers cu el. Și mulțime multă îl urma și-L îmbulzea.

25 Și era o femeie care de doisprezece ani avea scurgere de sânge.

26 Și multe îndurase de la mulți doctori, cheltuindu-și toate ale sale, dar nefolosind nimic, ci mai mult mergând înspre rău.

27 Auzind ea de Iisus și venind în mulțime și fiindu-I în spate, s'a atins de haina Lui;

28 că-și zicea: „De mă voi atinge măcar de haina Lui, mă voi vindeca”³.

29 Și îndată izvorul sângelui ei a încetat și ea a simțit în trup că s'a vindecat de boală.

30 Și îndată cunoscând Iisus în Sine puterea ieșită din El și întorcându-Se către mulțime, a întrebat: „Cine s'a atins de hainele Mele?”

31 Și I-au zis ucenicii: „Tu vezi mulțimea îmbulzindu-Te, și zici: cine s'a atins de Mine?...”.

32 Și El se uita împrejur s'o vadă pe aceea care făcuse aceasta.

33 Iar femeia, înfricoșându-se și tremurând, știind ce i se făcuse, a venit și a căzut înaintea Lui și I-a spus tot adevărul.

34 Iar El i-a zis: „Fiică, credința ta te-a mântuit, mergi în pace și fii sănătoasă de boala ta!”

35 În timp ce El încă vorbea, au venit de la mai-marele sinagogii, zicând: „Fiica

ta a murit; de ce-L mai superi pe Învățător?”

36 Dar Iisus, auzind cuvântul ce se grăise, i-a zis mai-marelui sinagogii: „Nu te teme. Crede numai!”

37 Și n'a lăsat pe nimeni să meargă cu El, decât numai pe Petru și pe Iacob și pe Ioan, fratele lui Iacob.

38 Și au venit la casa mai-marelui sinagogii și a văzut tulburare și pe cei ce plângeau și se tânguiau mult.

39 Și intrând, le-a zis: „De ce vă tulburați și plângeți? Copila n'a murit, ci doarme”.

40 Și ei îl luau în râs. Iar El, scoțându-i pe toți afară, a luat cu sine pe tatăl copilei, pe mama ei și pe cei ce erau cu Dânsul și a intrat unde era copila.

41 Și apucând-o pe copilă de mână, i-a grăit: „Talita kumi”, ceea ce se tâlcuiește: „Fiică, ție-ți zic, scoală-te!”

42 Și de'ndată s'a sculat copila și umbla, că era de doisprezece ani. Și au fost cuprinși de uimire, de mare uimire.

43 Și El le-a poruncit cu stăruință ca nimeni să nu afle de aceasta. Și le-a spus să-i dea copilei să mănânce.

6

Profetul disprețuit în patria sa. Trimiterea celor doisprezece. Decapitarea lui Ioan Botezătorul. Minunea săturării celor cinci mii. Iisus umblă pe mare.

1 Și a ieșit de acolo și a venit în patria Sa, iar ucenicii au mers după El.

2 Și fiind sâmbătă, a început să învețe în sinagogă. Și mulți, auzindu-L, se mirau și ziceau: „De unde are el acestea? Și ce este înțelepciunea care i s'a

³Vezi nota de la Mt 9, 21.

dat, ca și minuni să se facă prin mâinile lui?

³ Oare nu este acesta teslarul, fiul Mariei, și fratele lui Iacob și al lui Iosif și al lui Iuda și al lui Simon? Și nu sunt oare surorile lui aici la noi?” Și se poticneau întru El¹.

⁴ Și Iisus le zicea: „Un profet nu este disprețuit decât în patria sa și între rudele sale și în casa lui”.

⁵ Și n’a putut să facă acolo nici o minune, decât că Și-a pus mâinile pe câțiva bolnavi și i-a vindecat.

⁶ Și Se mira de necredința lor. Și străbătea satele dimprejur, învățând.

⁷ Și i-a chemat la Sine pe cei doisprezece și a început să-i trimită doi câte doi și le-a dat putere asupra duhurilor necurate.

⁸ Și le-a poruncit ca pe cale să nu ia nimic cu ei, în afară de toiag: nici pâine, nici traistă, nici bani în cingătoare;

⁹ ci să fie încălțați cu sandale și să nu se îmbrace cu două haine.

¹⁰ Și le zicea: „În orice casă veți intra, în ea să rămâneți până ce veți pleca din locul acela.

¹¹ Și dacă într’un loc nu vă vor primi, nici nu vă vor asculta, plecând de acolo scuturați-vă praful de sub picioare, spre mărturie împotriva lor. Adevăr vă grăiesc: În ziua judecății, mai ușor le vor fi Sodomei și Gomorei decât cetății aceleia”.

¹² Și plecând ei, le propovăduiau oamenilor, ca să se pocăiască.

¹Iisus le devenise piatră de poticnire, în sensul că faptele și puterea Sa contrariau simțul comun. A te poticni întru Hristos înseamnă a nu-I acorda creditul total și necondiționat pe care Dumnezeu i-l pretinde omului (vezi Mt 11, 6), a te expune căderii în necredință.

¹³ Și scoteau mulți demoni și pe mulți bolnavi îi ungeau cu untdelemn și-i vindecau.

¹⁴ Și a auzit regele Irod – fiindcă numele lui Iisus se făcuse cunoscut – și zicea că Ioan Botezătorul s’a sculat din morți, și de aceea se fac minuni prin el.

¹⁵ Alții însă ziceau că este Ilie, iar alții că este profet sau ca unul din profeți.

¹⁶ Iar Irod, auzind, zicea: „Ioan este, căruia eu i-am tăiat capul; el a înviat...”.

¹⁷ Că Irod, trimițând, îl prinsese pe Ioan și-l legase și-l întemnițase din pricina Irodiadei, femeia lui Filip, fratele său, pe care o luase de soție.

¹⁸ Fiindcă Ioan îi zicea lui Irod: „Nu-ți este îngăduit s’o ai pe femeia fratelui tău”.

¹⁹ Iar Irodiada îl ura și voia să-l omoare, dar nu putea,

²⁰ fiindcă Irod se temea de Ioan, știindu-l bărbat drept și sfânt, și-l ocrotea. Și, ascultându-l, rămânea’ndelung pe gânduri și bucuros îl asculta.

²¹ Și întâmplându-se o zi cu bun prilej, când Irod la ziua sa de naștere le-a făcut ospăț dregătorilor săi și căpeteniilor oștirii și fruntașilor din Galileea,

²² și intrând fiica Irodiadei și jucând, a plăcut lui Irod și celor ce ședea la masă cu el. Iar regele i-a zis fetei: „Cere de la mine orice vei vrea și-ți voi da”.

²³ Și s’a jurat: „Orice vei cere de la mine îți voi da, până la jumătate din regatul meu”.

²⁴ Și ea a ieșit și a întrebat-o pe maicăsa: „Ce să cer?” Iar aceea i-a zis: „Capul lui Ioan Botezătorul”.

25 Și îndată intrând cu grabă la rege, i-a cerut, zicând: „Vreau să-mi dai chiar acum, pe tipsie, capul lui Ioan Botezătorul”.

26 Și regele s'a întristat mult, dar din pricina jurămintelor și a celor ce ședeau la masă cu el, n'a vrut să spună nu.

27 Și regele a trimis numaidecât un temnicer cu porunca de a-i aduce capul.

28 Și ducându-se acela, i-a tăiat capul în temniță, l-a adus pe tipsie și l-a dat fetei; iar fata i l-a dat mamei sale.

29 Și auzind ucenicii lui, au venit, au ridicat trupul lui Ioan și l-au pus în mormânt.

30 Și s'au adunat apostolii la Iisus și I-au spus toate câte au făcut ei și au învățat.

31 Și El le-a zis: „Veniți numai voi-îndevoi undeva la loc pustiu și odihniți-vă puțin”. Că mulți erau cei ce veneau și plecau, și ei nu mai aveau timp nici să mănânce.

32 Și au plecat cu corabia către un loc pustiu și ferit.

33 Și i-au văzut plecând, și mulți au priceput și au alergat pe jos într'acolo de prin toate cetățile și au ajuns înaintea lor.

34 Și ieșind din corabie, Iisus a văzut mulțime mare și I s'a făcut milă de ei, că erau ca niște oi fără păstor, și a început să-i învețe multe.

35 Dar făcându-se târziu, ucenicii Săi s'au apropiat de El și I-au zis: „Locul este pustiu și ora e târzie;

36 dă-le drumul să meargă prin orașele și satele dimprejur ca să-și cumpere deale mâncării”.

37 Iar El, răspunzând, le-a zis: „Dați-le voi să mănânce”. Și ei I-au zis: „Să mergem noi să cumpărăm pâini de două sute de dinari și să le dăm să mănânce?”

38 Iar El le-a zis: „Câte pâini aveți? Duceți-vă și vedeți”. Și aflând ei, I-au spus: „Cinci pâini și doi pești”.

39 Și El le-a poruncit să-i așeze pe toți în cete-cete pe iarbă verde.

40 Și au șezut cete-cete, câte o sută și câte cincizeci.

41 Și luând El cele cinci pâini și cei doi pești, privind la cer a binecuvântat și a frânt pâinile și le-a dat ucenicilor ca să le pună înaintea lor; și pe cei doi pești i-a împărțit la toți.

42 Și au mâncat toți și s'au săturat.

43 Și au luat douăsprezece coșuri pline cu fărâmituri de pâine și ce rămăsese din pești.

44 Iar cei ce au mâncat pâinile erau cinci mii de bărbați.

45 Și El i-a silit îndată pe ucenicii Săi să intre în corabie și să meargă înaintea Lui de cealaltă parte, spre Betsaida, până ce El va da drumul mulțimii.

46 Iar după ce le-a dat drumul, S'a dus în munte ca să Se roage.

47 Și făcându-se seară, corabia era în mijlocul mării, iar El singur pe țărm.

48 Și i-a văzut cum se chinuiau vâslind, că vântul era împotriva. Și către a patra strajă a nopții a venit la ei umblând pe mare și voia să treacă mai departe pe lângă ei.

49 Iar ei, văzându-L umblând pe mare, au crezut că e nălucă și au strigat,

50 fiindcă toți L-au văzut și s'au tulburat. Dar El le-a vorbit de'ndată și le-

a zis: „Îndrăzniți, Eu sunt; nu vă temeți!”

51 Și S'a suit la ei în corabie și vântul s'a potolit. Și ei erau peste măsură de uimiți în sinea lor,

52 că nimic nu priceuseră din minunea pâinilor, deoarece inima lor era împietrită.

53 Și trecând marea, au venit în ținutul Ghenizaretului și au tras la țarm.

54 Și ieșind ei din corabie, de'ndată L-au recunoscut.

55 Și străbăteau tot ținutul acela și s'au pornit să-I aducă bolnavii pe paturi, acolo unde auzeau că este El.

56 Și oriunde intra, în târguri sau în orașe sau în sate, puneau pe cei bolnavi la răspântii și-L rugau să le îngăduie să se atingă măcar de poala hainei Sale. Și câți se atingeau de El, se vindecau.

7

Iisus osândește fățarnicia. Vindecarea fiicei unei femei sirofeniciene. Vindecarea unui surd și gângav.

1 Atunci s'au adunat la El fariseii și unii dintre cărturari, care veniseră din Ierusalim.

2 Și văzându-i pe unii din ucenicii Lui că mănâncă pâine cu mâinile necurate, adică nespălate¹, cârteau;

¹Nu e vorba de igienă, ci de ritual. În accepția strictă a textului original, mâinile „necurate” ale ucenicilor treceau drept impure din unghi religios, adică fără să fi respectat prescripția impusă de tradiția rabinică (vezi și nota de la Mt 15,2).

3 fiindcă fariseii și toți Iudeii, ținând datina bătrânilor, nu mănâncă până nu-și spală cu grijă mâinile;

4 și când vin din piață nu mănâncă până nu se spală; și sunt și multe altele pe care ei le-au primit ca să le păzească: spălarea paharelor și a urcioarelor și a căldărilor de aramă și a paturilor.

5 Și L-au întrebat fariseii și cărturarii: „De ce nu merg ucenicii tăi după datina bătrânilor, ci mănâncă pâine cu mâinile necurate?”

6 Iar El le-a zis: „Bine a profetizat Isaia despre voi, fățarnicilor, așa cum este scris: Poporul acesta Mă cinstește cu buzele, dar inima lui este departe de Mine;

7 dar zadarnic Mă cinstește învățând învățături care sunt porunci omenești.

8 Că voi, lăsând la o parte porunca lui Dumnezeu, țineți datina oamenilor, spălarea urcioarelor și a paharelor și multe faceți asemenea acestora”.

9 Și le zicea: „Bun de tot!, voi ați lepădat porunca lui Dumnezeu ca să vă țineți datina voastră!”

10 Căci Moise a zis: Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta și Cel ce va grăi de rău pe tatăl său sau pe mama sa să fie pedepsit cu moarte.

11 Voi însă spuneți: Dacă un om îi va zice tatălui său sau mamei sale: Corban, adică: Darul cu care aș putea să te ajut I l-am dăruit lui Dumnezeu²,

²Corban este transliterarea grecească a ebraicului karban, care semnifică un dar oferit ocazional lui Dumnezeu, într'o anumită împrejurare, spre deosebire de ofrandele permanente, consacrate ca atare prin dispozițiile legii. Un astfel de dar constituia subterfugiul fățarnicilor în scuză de a nu-și ajuta părinții.

12 pe acela nu-l mai lăsați să facă nimic pentru tatăl său sau pentru mama sa

13 și în felul acesta desființați cuvântul lui Dumnezeu prin datina voastră pe care voi singuri ați dat-o. Și multe asemenea acestora le faceți”.

14 Și chemând iarăși mulțimea la El, le zicea: „Ascultați-Mă toți și înțelegeți:

15 Nu este nimic din afara omului care, intrând în el, să-l poată spurca³. Dar cele ce ies din om, acelea sunt cele ce-l spurcă pe om.

16 De are cineva urechi de auzit, să audă!”

17 Și când a intrat de la mulțime în casă, ucenicii L-au întrebat despre această parabolă.

18 Și El le-a zis: „Așadar, și voi sunteți tot atât de nepricepuți! Nu înțelegeți că tot ce intră din afară în om nu poate să-l spurce?

19 Că nu în inimă intră, ci în pânțele și se aruncă afară unde-i e locul. Că bucatele sunt toate curate”.

20 Dar spunea că ceea ce iese din om, aceea-l spurcă pe om:

21 „Fiindcă din lăuntru, din inima oamenilor ies cugetele rele, desfrânările, hoțiile, omorurile,

22 adulterul, lăcomiile, vicleniile, înșelăciunea, nerușinarea, invidia⁴, defăimarea, trufia, ușurătatea⁵.

³Limbajul biblic românesc a adoptat și păstrat acest cuvânt tare, cu scopul de a apăsa pe ideea impurității morale. Foarte exact, verbul koino înseamnă a profana, a murdări, al face pe cineva impur.

⁴Literal: ochiul rău, viclean și pizmaș.

⁵Literal: nebunie, demență; defect al celui ce nu ia lucrurile în serios; ușurătatea de a lua totul în deriziune; comportament superficial, neangajat, dar care nu exclude responsabilitatea.

23 Toate relele acestea ies din lăuntru, și ele îl spurcă pe om”.

24 Și ridicându-Se de acolo, S'a dus în hotarele Tirului și ale Sidonului; și intrând într'o casă, voia ca nimeni să nu știe, dar n'a putut să rămână tăinuit.

25 Că de'ndată auzind despre El o femeie a cărei fiică avea duh necurat, a venit și a căzut la picioarele Lui.

26 Și femeia era păgână, de neam din Fenicia Siriei. Și-L ruga să scoată demonul din fiica ei.

27 Iar Iisus i-a zis: „Lasă întâi să se sature fiii; că nu e bine să iei pâinea fiilor și s'o arunci câinilor”.

28 Ea însă a răspuns și a zis: „Da, Doamne, dar și câinii, sub masă, mănâncă din fărâmiturile fiilor”.

29 Și El i-a zis: „Pentru acest cuvânt, du-te!, demonul a ieșit din fiica ta”.

30 Iar ea, ducându-se acasă, a găsit-o pe copilă culcată pe pat; iar demonul, ieșit.

31 Și plecând iarăși din hotarele Tirului, a venit prin Sidon, la Marea Galileii, de-a dreptul prin ținutul Decapolei.

32 Și I-au adus un surd, care era și gângav, și L-au rugat să-Și pună mâna pe el.

33 Și luându-l deoparte de mulțime, Și-a pus degetele în urechile lui și, scui-pând, i-a atins limba.

34 Și privind la cer a suspinat și a zis către el: „Efata!”, ceea ce înseamnă: „Deschide-te!”

35 Și îndată urechile i s'au deschis, iar legătura limbii lui s'a dezlegat și vorbea bine.

36 Și le-a poruncit să nu spună nimă-nui. Dar cu cât le porunca El, cu atât

mai mult ei Îl propovăduiau.

³⁷ Și erau peste măsură de uimiți și ziceau: „Pe toate le-a făcut bine: pe surzi îi face să audă și pe muți să vorbească”.

8

Săturarea celor patru mii. Fari-seii cer semn. Aluatul fariseilor și al lui Irod. Vindecarea unui orb. Mărturisirea lui Petru. Întâia veste a patimilor.

¹ În zilele acelea, fiind iarăși mulțime multă și neavând ce să mănânce, Iisus i-a chemat la Sine pe ucenici și le-a zis:

² „Milă Îmi este de mulțime, că trei zile sunt de când așteaptă lângă Mine și n’au ce să mănânce;

³ și de le voi da drumul spre casa lor flămânzi, se vor istovi pe drum, că unii din ei au venit de departe”.

⁴ Și ucenicii Săi I-au răspuns: „De unde va putea cineva să-i sature pe aceștia cu pâine, aici, în pustiu?”

⁵ Și El i-a întrebat: „Câte pâini aveți?” Iar ei au răspuns: „Șapte”.

⁶ Și El a poruncit mulțimii să șadă jos pe pământ. Și luând cele șapte pâini, a mulțumit¹, a frânt și le-a dat ucenicilor Săi ca să le pună înainte-le. Și ei le-au pus înaintea mulțimii.

¹Ca și în alte cazuri (Mt 15, 36; 26, 27; Mc 8, 6 etc.), binecuvântarea pâinii sau a paharului e precedată de mulțumirea pe care Iisus I-o aduce Tatălui pentru bunătatea Sa față de oameni. Uneori (Mc 6, 41) gestul e sugerat prin expresia „privind la cer” sau „ridicându-Și ochii spre cer”. Minunea înmulțirii pâinilor prefigurează Euharistia (de la grecescul euharistéo = a mulțumi) ce va fi instituită la Cina cea de Taină și care constituie centrul și esența Liturghiei noastre.

⁷ Și erau și câțiva peștișori. Și binecuvântându-i, le-a spus să-i pună și pe aceștia înaintea lor.

⁸ Și au mâncat și s’au săturat și au luat fărâmiturile rămase, șapte coșuri.

⁹ Iar cei ce au mâncat erau ca la patru mii. Și le-a dat drumul.

¹⁰ Și îndată intrând în corabie cu ucenicii Săi, a venit în părțile Dalmanutei².

¹¹ Și au ieșit fariseii și au început să se ia cu El la întrebări cerându-I semn din cer, ispitindu-L.

¹² Și Iisus, suspinând în duhul Său, le-a zis: „Pentru ce neamul acesta cere semn? Adevăr vă grăiesc că acestui neam nu i se va da semn!”³

¹³ Și lăsându-i, a intrat iarăși în corabie și a trecut de cealaltă parte.

¹⁴ Dar ucenicii au uitat să ia pâine și nu aveau cu ei în corabie decât o pâine.

¹⁵ Și El le-a poruncit, zicând: „Luați aminte, păziți-vă de aluatul fariseilor și de aluatul lui Irod!”

¹⁶ Și ei cugetau între ei, zicând: „Spune asta fiindcă n’avem pâine. . .”.

¹⁷ Și cunoscând Iisus, le-a zis: „Ce cugetați?: că n’aveți pâine? Încă nu înțelegeți, nici nu pricepeți? Atât de împietrită vă este inima?”

¹⁸ Ochi aveți și nu vedeți, urechi aveți și nu auziți. Nu vă aduceți aminte?:

¹⁹ Când am frânt cele cinci pâini la cei cinci mii, câte coșuri pline cu fărâmituri ați luat?” Iar ei au zis: „Douăsprezece”.

²Localitate încă neidentificată.

³Relatând acest moment, Matei (16, 1-4) completează prin invocarea lui Iona ca prefigurare a învierii lui Iisus. Marcu se oprește aici; probabil că el, scriind pentru creștinii convertiți dintre păgâni, deci nefamiliarizați cu Vechiul Testament, consideră că exemplul lui Iona ar fi irelevant.

20 „Și când cu cele șapte la cei patru mii, câte coșuri cu fărâmituri ați luat?” Iar ei au zis: „Șapte”.

21 Și le-a zis: „Încă nu pricepeți?...”.

22 Și au venit la Betsaida. Și au adus la dânsul un orb și L-au rugat să Se atingă de el.

23 Și luându-l pe orb de mână, l-a scos afară din sat; și scuipând pe ochii lui și punându-și mâinile pe el, l-a întrebat dacă vede ceva.

24 Și el, ridicându-și ochii, a zis: „Văd oamenii umblând, îi văd ca pe niște copaci...”.

25 După aceea a pus iarăși mâinile pe ochii lui și el a văzut bine și și-a revenit și pe toate le vedea limpede.

26 Și l-a trimis la casa sa, zicându-i: „Să nu intri în sat, nici să spui la cineva din sat⁴”.

27 Și au ieșit Iisus și ucenicii Săi prin satele din preajma Cezareii lui Filip. Și pe drum i-a întrebat pe ucenicii Săi, zicând: „Cine zic oamenii că sunt Eu?”

28 Ei i-au răspuns, zicând: „Unii spun că ești Ioan Botezătorul, alții că ești Ilie, iar alții că ești unul dintre profeți”.

29 Și El i-a întrebat: „Dar voi, voi cine ziceți că sunt?” Răspunzând Petru, l-a zis: „Tu ești Hristosul!”

30 Și El le-a dat poruncă să nu spună nimănui despre El.

31 Și a început să-i învețe că Fiul Omului trebuie să pătimească multe și să fie defăimat de bătrâni, de arhierii și de cărturari și să fie omorât, iar după trei zile să învie.

32 Și cuvântul acesta îl spunea pe față. Și Petru, luându-L deoparte, a început să-L dojenească.

33 Dar El, întorcându-se și privind la ucenicii Săi, l-a certat pe Petru și i-a zis: „Mergi înapoia Mea, Satano!, că tu nu le cugești pe cele ale lui Dumnezeu, ci pe cele ale oamenilor”.

34 Și chemând la Sine mulțimea, laolaltă cu ucenicii Săi, le-a zis: „Dacă voriește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie.

35 Că tot cel ce va voi să-și scape viața, O va pierde; iar cel ce-și va pierde viața pentru Mine și pentru Evanghelie, acela O va mântui⁵.

36 Că ce-i folosește omului să câștige lumea întreagă și să-și păgubească sufletul?

37 Sau ce ar putea să dea omul în schimb pentru sufletul său?

38 Că tot cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele în neamul acesta desfrânat și păcătos, de acela și Fiul Omului Se va rușina când va veni întru slava Tatălui Său, cu sfinții îngeri”.

9

Schimbarea la față. Vindecarea copilului surdo-mut. A doua veste a Patimilor. Cine este cel mai mare? Folosirea numelui lui Iisus. Pietre de poticnire.

¹ Și le spunea: „Adevăr vă grăiesc că sunt unii din cei ce stau aici care nu vor gusta moartea până ce nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu venind întru putere”.

² Și după șase zile i-a luat Iisus cu Sine pe Petru și pe Iacob și pe Ioan și i-a

⁴Satul era Betsaida, dar orbul nu locuia acolo.

⁵Vezi nota de la Mt 16, 25.

dus numai pe ei-înde-ei într'un munte înalt; și S'a schimbat la față înaintea lor.

3 Și veșmintele Lui s'au făcut strălucitoare, albe foarte ca zăpada, așa cum înălbitorul nu poate înălbi pe pământ.

4 Și Ilie li s'a arătat împreună cu Moise; și vorbeau cu Iisus.

5 Și răspunzând Petru, I-a zis lui Iisus: „Învățătorule, bine ne este să fim aici; să facem trei colibe: ție una și lui Moise una și una lui Ilie...”

6 Că nu știa ce să spună, fiindcă erau înspăimântați.

7 Și s'a făcut un nor care-i umbrea; și din nor a venit un glas, zicând: „Acesta este Fiul Meu Cel iubit, pe Acesta să-L ascultați!”

8 Și de'ndată privind ei împrejur, n'au mai văzut pe nimeni, ci numai pe Iisus singur cu ei.

9 Și pe când se coborau din munte, El le-a poruncit să nu spună nimănui ceea ce văzuseră, decât atunci când Fiul Omului va învia din morți.

10 Iar ei au păzit cuvântul¹, întrebându-se între ei: „Ce înseamnă a învia din morți?...”

11 Și L-au întrebat pe El, zicând: „De ce spun cărturarii că trebuie să vină mai întâi Ilie?”

12 Iar El le-a răspuns: „Într'adevăr, Ilie vine mai întâi și pe toate le va așeza din nou. Și cum este scris despre Fiul Omului?: că va să pătimească multe și să fie defăimat?”

¹Înțeles mai cuprinzător: pe de o parte, ucenicii au reținut porunca lui Iisus, n'au dat-o uitării; pe de alta, au respectato, în sensul că n'au divulgat taina ce li se încredințase pe un anume termen.

13 Dar vă spun Eu vouă că Ilie a și venit, și ei i-au făcut toate câte-au vrut, așa cum s'a scris despre el²”.

14 Și venind ei la ucenici, au văzut mulțime mare împrejurul lor și pe cărturari luându-se la întrebări cu ei.

15 Și de'ndată ce L-a văzut, mulțimea a fremătat și a alergat să I se închine.

16 Și El i-a întrebat pe cărturari: „Despre ce vă luați la întrebări cu ei?”

17 Și I-a răspuns unul din mulțime: „Învățătorule, am adus la Tine pe fiul meu, care are duh mut.

18 Și oriunde îl apucă, îl aruncă la pământ și face spume la gură și scrâșnește din dinți și înțepenește. Și le-am spus ucenicilor Tăi să-l scoată, dar ei n'au fost în stare”.

19 Iar El, răspunzându-le, a zis: „O, neam necredincios, până când voi fi cu voi? până când vă voi răbda? Aduceți-l la Mine!”

20 Și l-au adus la El. Și, văzându-L, duhul îndată l-a zguduit pe copil; și căzând la pământ, se zvârcolea spumegând.

21 Și l-a întrebat pe tatăl lui: „Câtă vreme este de când i-a venit aceasta?” Iar el a răspuns: „Din pruncie.

22 Și de multe ori l-a aruncat și în foc și în apă, ca să-l piardă. Dar dacă Tu poți ceva, ajută-ne, fie-ți milă de noi!”

23 Iar Iisus i-a zis: „Dacă Tu poți crede, toate-i sunt cu putință celui ce crede”.

24 Și îndată strigând tatăl copilului, a zis cu lacrimi: „Cred, Doamne!, ajută necredinței mele!”

25 Iar Iisus, văzând că năvălește mulțimea, a certat duhul cel necurat,

²Este vorba de profetia lui Maleahi (4, 4), pe care Iisus o raportează la Sine Însuși.

zicându-i: „Duh mut și surd, Eu îți poruncesc: Ieși din el, și'n el să nu mai intri!”

26 Și răcnind și zguduindu-l cu putere, duhul a ieșit; iar copilul s'a făcut ca mort, încât mulți ziceau că a murit.

27 Iar Iisus l-a apucat de mână și l-a ridicat; și el s'a sculat în picioare.

28 Și după ce El a intrat în casă, ucenicii L-au întrebat ei între ei: „De ce noi n'am fost în stare să-l scoatem?”

29 Iar El le-a zis: „Soiul acesta de demoni prin nimic nu poate ieși decât numai prin rugăciune și prin post”.

30 Și ieșind ei de acolo, străbăteau Galileea; iar El nu voia să știe cineva.

31 Că-i învăța pe ucenicii Săi și le spunea că Fiul Omului Se va da în mâinile oamenilor și-L vor ucide, iar după ce-L vor ucide, a treia zi va învia.

32 Ei însă nu înțelegeau cuvântul și se temeau să-L întrebe.

33 Și au venit în Capernaum. Și fiind ei în casă, i-a întrebat: „Ce vorbeți între voi pe drum?”

34 Iar ei tăceau, fiindcă pe cale se sfădiseră unii cu alții, cine dintre ei este mai mare.

35 Și șezând jos, i-a chemat pe cei doisprezece și le-a spus: „Dacă vrea cineva să fie întâiul, să fie cel din urmă dintre toți și slujitor al tuturor”.

36 Și luând un copil, l-a pus în mijlocul lor; și luându-l în brațe, le-a zis:

37 „Tot cel ce va primi în numele Meu pe unul din acești copii, pe Mine Mă primește; și cel ce Mă primește pe Mine, nu pe Mine Mă primește, ci pe Cel ce M'a trimis pe Mine”.

38 Și I-a zis Ioan: „Învățătorule, am văzut pe cineva, care nu merge cu noi,

scoțând demoni în numele Tău; și l-am oprit, pentru că el nu merge cu noi”.

39 Iar Iisus a zis: „Nu-l opriți, că nu e nimeni care să facă o minune în numele Meu și după aceea să poată degrab să Mă vorbească de rău.

40 Fiindcă cel ce nu-i împotriva noastră e pentru noi.

41 Că oricine vă va da să beți un pahar de apă în numele Meu, fiindcă sunteți ai lui Hristos, adevăr vă spun că nu-și va pierde răsplata.

42 Iar celui ce-i va fi piatră de poticnire³ unuia din aceștia mici, care cred în Mine, mai bine i-ar fi dacă și-ar lega de gât o piatră de moară și s'ar arunca în mare.

43 Și dacă mâna ta îți devine piatră de poticnire, taie-o; că mai bine-ți este să intri în Viață ciung decât să ai amândouă mâinile și să te duci în gheenă, în focul cel nestins,

44 unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

45 Și dacă piciorul tău îți devine piatră de poticnire, taie-l; că mai bine-ți este să intri în Viață șchiop decât să ai amândouă picioarele și să fii azvârlit în gheenă, în focul cel nestins,

46 unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

47 Și dacă ochiul tău îți devine piatră de poticnire, scoate-l; că mai bine-ți este să intri în împărăția lui Dumnezeu cu un singur ochi decât să ai amândoi ochii și să fii aruncat în gheena focului,

48 unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

³Vezi nota de la Mt 5, 29.

49 Că fiecare cu foc se va săra, așa cum orice jertfă se va săra cu sare⁴.

50 Bună este sarea; dar dacă sarea își pierde gustul, cu ce o veți drege? Aveți sare întru voi și trăiți în pace unii cu alții!”

10

Despre divorț. Iisus binecuvintează copiii. Tânărul bogat. A treia vestire a Patimilor. Cererea fiilor lui Zevedeu. Vindecarea lui Bartimeu orbul.

1 Și sculându-Se de acolo, a venit în hotarele Iudeii, de cealaltă parte a Iordanului; și mulțimile s’au adunat iarăși la El și El iarăși le învăța, după cum Îi era obiceiul.

2 Și apropiindu-se fariseii, Îl întrebau, ispitindu-L, dacă unui bărbat îi este îngăduit să-și lase femeia.

3 Iar El, răspunzând, le-a zis: „Ce v’a poruncit Moise?”

4 Iar ei au zis: „Moise i-a dat voie să-i scrie carte de despărțire și s’o lase”.

5 Și răspunzând Iisus, le-a zis: „Din pricina învârtosării inimii voastre v’a scris el porunca aceasta;

6 dar de la’nceputul făpturii, bărbat și femeie i-a făcut Dumnezeu:

7 De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa

⁴După Legea Veche, prinoasele de pâine și carne trebuiau sărate înainte de a fi aduse la altar (cf. Lv 2, 13). Dacă sarea dă gust și conservă, focul purifică și sfințește (Iisus va boteza cu Duh Sfânt și cu foc, Mt 3, 11). Spre a deveni prinos plăcut lui Dumnezeu, omul trebuie să se purifice prin toate încercările pe care Creatorul i le trimite sau le îngăduie.

8 și cei doi vor fi un trup; așa că nu mai sunt doi, ci un singur trup.

9 Așadar, ceea ce a unit Dumnezeu, omul să nu despartă”.

10 Și în casă ucenicii L-au întrebat din nou despre aceasta.

11 Și El le-a zis: „Oricine-și va lăsa femeia și va lua alta, săvârșește adulter cu ea.

12 Iar femeia, de-și va lăsa bărbatul și se va mărita cu altul, adulter săvârșește”.

13 Și aduceau la El copii, ca să Se atingă de ei; dar ucenicii îi certau pe cei ce-i aduceau.

14 Iar Iisus, văzând, S’a supărat și le-a zis: „Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, că a unora ca aceștia este împărăția lui Dumnezeu.

15 Adevăr vă spun: Cel ce nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca un copil, nu va intra în ea”.

16 Și luându-i în brațe, Și-a pus mâinile pe ei și i-a binecuvântat¹.

17 Și pe când ieșea El în drum, un ins a alergat la El și, îngenunchind înaintea-I, Îl întreba: „Învățătorule bun, ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?”

18 Iar Iisus i-a răspuns: „De ce-Mi spui bun? Nimeni nu este bun, fără numai unul Dumnezeu.

19 Cunoști poruncile: Să nu ucizi, să nu te desfrânezi, să nu furi, să nu mărturisești strâmb, să nu păgubești pe nimeni, cinstește pe tatăl tău și pe mama ta”.

¹Structura textului original sugerează două nuanțe: formula rostită (și prezumată) a binecuvântării este însoțită de gestul punerii mâinilor; Iisus nu-i binecuvintează pe toți copiii deodată, ci unul câte unul.

20 Iar el I-a zis: „Învățătorule, pe toate acestea le-am păzit din tinerețea mea”.

21 Iar Iisus, cătând la el cu luare-aminte, l-a îndrăgit și i-a zis: „Un lucru îți mai lipsește: Du-te, vinde tot ce ai și dă-le săracilor și vei avea comoară în cer; și apoi, luând crucea, vino și-Mi urmează Mie”.

22 Dar el, întristându-se de cuvântul acesta, a plecat mâhnit, fiindcă avea multe bogății.

23 Și Iisus, uitându-Se în jur, le-a zis ucenicilor Săi: „Cei ce au bogății, cât de greu vor intra ei în împărăția lui Dumnezeu!”

24 Iar ucenicii erau uimiți de cuvintele Lui. Dar Iisus, răspunzând iarăși, le-a zis: „Fiilor, cât de greu le este celor ce se încred în bogății să intre în împărăția lui Dumnezeu!

25 Mai lesne îi este cămilei² să treacă prin urechile acului decât bogatului să intre în împărăția lui Dumnezeu!”

26 Iar ei, mai mult uimindu-se, ziceau unii către alții: „Și cine poate să se mântuiască?...”.

27 Iisus, privind la ei cu luare-aminte, le-a zis: „La oameni lucrul acesta e cu neputință, dar nu la Dumnezeu. Că la Dumnezeu toate sunt cu putință”.

28 Și a început Petru a-I zice: „Iată, noi pe toate le-am lăsat și ți-am urmat ție”.

²O seamă de preoți și teologi din zilele noastre încă mai discută pe seama acestui cuvânt, în sensul că n’ar fi vorba de cămilă, ci de odgon. Confuzia vine de acolo că în greaca veche există două cuvinte învecinate care uneori se pronunță la fel: kámilos – kámilos, dar se scriu diferit: kámelos = cămilă și kámylos = odgon. Firește, orice hiperbolă absolutizează imaginea și implică absurdul, dar tocmai în aceasta constă puterea ei: cămila, pe lângă toate celelalte, are și cocoașă.

29 Iisus a răspuns: „Adevăr vă grăiesc: Nu este nimeni care să-și fi lăsat casă sau frați sau surori sau mamă sau tată sau copii sau țarine pentru Mine și pentru Evanghelie

30 și să nu primească însutit – acum, în vremea aceasta de prigoniri – case și frați și surori și mame și copii și țarine; iar în veacul ce va să vină, viață veșnică.

31 Și mulți din cei dintâi vor fi la urmă, și cei din urmă, întâi”.

32 Și erau pe drum, suindu-se la Ierusalim, și Iisus mergea înaintea lor. Și ei erau uimiți: și cei ce mergeau în urma Lui se temeau. Și iarăși luându-i cu El pe cei doisprezece, a început să le spună cele ce aveau să I se întâmple:

33 „Iată, ne suim la Ierusalim și Fiul Omului va fi dat în mâna arhierilor și cărturarilor; și-L vor osândi la moarte și-L vor da pe mâna păgânilor

34 și-L vor batjocori și-L vor scuipa și-L vor biciui și-L vor omori, dar după trei zile va învia”.

35 Și au venit la El Iacob și Ioan, fiii lui Zevedeu, zicându-I: „Învățătorule, voim să ne faci ceea ce-ți vom cere”.

36 Iar El le-a zis: „Ce voiți să vă fac?”

37 Iar ei I-au zis: „Dă-ne să ședem unul de-a dreapta Ta și altul de-a stânga Ta, într-o slava Ta”.

38 Dar Iisus le-a răspuns: „Nu știți ce cereți. Puteți să beți paharul pe care îl beau Eu și să vă botezați cu botezul cu care Eu Mă botez?”

39 Iar ei I-au zis: „Putem”. Și Iisus le-a zis: „Într’adevăr, paharul pe care Eu îl beau îl veți bea și cu botezul cu care Eu Mă botez vă veți boteza,

40 dar a ședea de-a dreapta Mea sau de-a stânga Mea nu este al Meu a da, ci

celor pentru care s'a pregătit"³.

41 Și auzind cei zece, au prins a se supăra pe Iacob și pe Ioan.

42 Și Iisus, chemându-i la Sine, le-a zis: „Știți că cei ce se socotesc conducători ai neamurilor domnesc peste ele și cei mari ai lor le stăpânesc;

43 dar între voi să nu fie așa, ci cel ce va vrea să fie mare între voi, să fie slujitorul vostru,

44 și cel ce va vrea să fie întâiul între voi, să le fie tuturor slugă;

45 că nici Fiul Omului n'a venit să I se slujească, ci să slujească și să-Și dea viața răscumpărare pentru mulți”.

46 Și au venit în Ierihon. Și ieșind El din Ierihon cu ucenicii Săi și cu mulțime mare, Bartimeu orbul, fiul lui Timeu, ședea cerșind la marginea drumului.

47 Și auzind că este Iisus Nazarineanul, a început să strige și să zică: „Iisuse, Fiul lui David, miluiește-mă!”

48 Și mulți îl certau, ca să tacă; el însă cu mult mai tare striga: „Fiule al lui David, miluiește-mă!”

49 Și Iisus, apropiindu-Se, a zis: „Chemăți-l!” Și l-au chemat pe orb, zicându-i: „Îndrăznește, scoală-te; te cheamă...”.

50 Iar orbul, lepădându-și haina de pe el și sărind în picioare, a venit la Iisus.

51 Și l-a întrebat Iisus, zicându-i: „Ce

³Fericirea de apoi nu depinde de niscaiva favoruri divine prestabilite, ci de credința, faptele și gândurile celor judecați și care astfel își vor determina ei înșiși poziția meritată în împărăția cerurilor. „Eu nu pot să fac de la Mine nimic; precum aud, judec, iar judecata Mea este dreaptă” (In 5, 30), în sensul că faptele omului au ajuns în mâna Tatălui, iar Acesta I le predă Fiului spre judecată.

voiești să-ți fac?” Iar orbul I-a răspuns: „Să-mi capăt vederea, Învățătorule!”

52 Iar Iisus i-a zis: „Du-te, credința ta te-a mântuit!” Și îndată și-a căpătat vederea și-I urma lui Iisus pe cale.

11

Intrarea în Ierusalim. Smochinul blestemat. Alungarea vânzătorilor din templu. Puterea credinței. Despre botezul lui Ioan și autoritatea lui Iisus.

1 Și când s'au apropiat de Ierusalim, la Betfaghe și Betania, lângă Muntele Măslinilor, a trimis pe doi din ucenicii Săi

2 și le-a zis: „Mergeți în satul care este în fața voastră și, intrând în el, îndată veți afla un mânz legat, pe care nici un om n'a șezut până acum. Dezlegați-l și aduceți-l.

3 Iar de vă va zice cineva: De ce faceți aceasta?, spuneți-i: Domnul are trebuință de el. Și îndată îl va trimite aici”.

4 Deci s'au dus și au găsit mânzul legat la drum în fața unei porți și l-au dezlegat.

5 Și unii din cei ce ședeau acolo le-au zis: „Ce faceți?, de ce dezlegați mânzul?”

6 Iar ei le-au răspuns așa cum le spusese Iisus; și aceia i-au lăsat.

7 Și au adus mânzul la Iisus și și-au pus hainele pe mânz și Iisus a șezut deasupra.

8 Și mulți își așterneau hainele'n cale, iar alții așterneau ramuri tăiate din câmp.

9 Iar cei ce mergeau înainte și cei ce veneau în urmă strigau: „Osana! Bine-

cuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului!

10 Binecuvântată este împărăția care vine, a părintelui nostru David! Osana întru cei de sus!”

11 Și a intrat Iisus în Ierusalim și în templu; și după ce S’a uitat la toate de jur-împrejur, fiind vremea spre seară a ieșit spre Betania împreună cu cei doisprezece.

12 Și a doua zi, pe când ieșeau din Betania, El a flămânzit.

13 Și văzând de departe un smochin care avea frunze, S’a dus acolo să vadă dacă va găsi ceva în el; și ajungând la smochin, n’a găsit nimic decât frunze; că încă nu era vremea smochinelor.

14 Și vorbindu-i, i-a zis: „De-acum înainte, roadă din tine nimeni în veac să nu mănânce!” Iar ucenicii Săi auzeau.

15 Și au venit în Ierusalim. Și intrând în templu, a început să-i dea afară pe cei ce vindeau și pe cei ce cumpărau în templu, iar mesele schimbătorilor de bani și scaunele neguțătorilor de porumbi le-a răsturnat.

16 Și nu îngăduia să mai treacă nimeni cu vreun vas prin templu¹.

17 Și-i învăța și le spunea: „Oare nu este scris: Casa Mea, casă de rugăciune se va chema pentru toate neamurile? Voi însă ați făcut-o peșteră de tâlhari...”

18 Și au auzit arhieriei și cărturarii. Și căutau cum să-L piardă. Că se temeau de El, pentru că toată mulțimea era uimită de învățătura Lui.

19 Iar când s’a făcut seară, au ieșit afară din cetate.

¹Curtea templului – în special aria prozeleților – era deseori folosită drept pasaj între oraș și Muntele Măslinilor. Vezi nota de la Mt 21, 13.

20 A doua zi dimineața, trecând pe acolo, au văzut smochinul uscat din rădăcini.

21 Și Petru, aducându-și aminte, I-a zis: „Învățătorule, iată, smochinul pe care l-ai blestemat s’a uscat...”

22 Și răspunzând, Iisus le-a zis: „Aveți credință în Dumnezeu.

23 Adevăr vă spun că cel ce i-ar zice muntelui acestuia: Ridică-te și te aruncă în mare!, și nu se va îndoi în inima lui, ci va crede că ceea ce spune se va face, fi-va lui orice va zice.

24 De aceea vă spun: Pe toate câte le cereți rugându-vă, să credeți că le-ați și primit², și le veți avea.

25 Iar când stați de vă rugați, iertați orice aveți împotriva cuiva, pentru ca și Tatăl vostru Cel din ceruri să vă ierte vouă greșalele voastre.

26 Iar dacă voi nu iertați, nici Tatăl vostru Cel din ceruri nu vă va ierta vouă

²Într’o seamă de variante manuscrise: „le veți primi”, ceea ce trădează preferința copistaților pentru forma lamvánete a verbului lamváno = a primi, ca exprimând o succesiune logică. În opțiunea de față e vorba însă de simultaneitatea teo-logică a verbului (aoristul elávete) din celelalte variante, care pune accentul pe extraordinara putere a credinței pure, aceea care și realizează obiectul prin ea însăși, fără mijlocirea sau implicarea nădejdiei. În felul acesta, rugăciunea nu mai este o simplă cerere, ci o permanentă mulțumire. La învierea lui Lazăr, Iisus Îi mulțumește Părintelui înainte de a săvârși minunea, ca și cum ea ar fi fost săvârșită (vezi În 11, 41 și nota). Într’o rugăciune liturgică I se mulțumește lui Dumnezeu pentru că „ne-a dăruit împărăția ce va să fie”. În Euharistie, actul prefacerii e precedat (nu urmat) de mulțumire (ca și în cântarea paralelă: „Ție Îți mulțumim, Doamne, și ne rugăm Ție”). Apostolul Pavel afirmă că ceea ce pentru noi este virtual, pentru Dumnezeu este real: o făgăduință a lui Dumnezeu devine realitate în chiar clipa când El a rostit-o (vezi Rm 4, 17 și nota; de asemenea, nota de la Evr 11, 1) și tot așa trebuie s’o considerăm și noi prin credință.

greșalele”.

²⁷ Și au venit iarăși în Ierusalim. Și în timp ce Iisus umbla prin templu, au venit la El arhieriei, cărturarii și bătrânii

²⁸ și I-au zis: „Cu ce putere³ faci tu acestea? Sau cine ți-a dat ție această putere de a le face?”

²⁹ Iar Iisus le-a zis: „Vă voi întreba și Eu un cuvânt; răspundeți-Mi, și vă voi spune și Eu cu ce putere fac acestea:

³⁰ Botezul lui Ioan, din cer a fost, sau de la oameni? Răspundeți-Mi!”

³¹ Și ei se chibzuiau între ei, zicând: „Dacă noi vom zice: Din cer!, El va spune: Atunci, de ce nu i-ați dat crezare?;

³² dar de vom zice: De la oameni...”. Se temeau de mulțime, fiindcă toți socoteau că Ioan a fost cu adevărat profet.

³³ Și răspunzând, I-au zis: „Nu știm...”. Și Iisus le-a zis: „Nici Eu nu vă spun cu ce putere fac acestea!...”.

12

Parabola lucrătorilor nevrednici. Banul cezarului. Despre învierea morților. Cea mai mare poruncă. Fiu și Domn al lui David. Banul văduvei.

¹ Și a început să le vorbească în parabole: „Un om a sădit o vie, a împrejmuț-o cu gard, a săpat în ea teasc, a clădit turn și a dat-o pe seama lucrătorilor și s’a dus departe.

³Și aici, puterea înseamnă nu numai capacitatea de a face minuni, ci și autoritatea extrăumană cu care este investit cel care le face (fariseii Îl învinuiau pe Iisus că-i scoate pe demoni prin căpetenia acestora).

² Și la vremea cuvenită a trimis la lucrători un slujitor ca să ia de la ei din roada viei.

³ Iar ei, prinzându-l, l-au bătut și i-au dat drumul fără nimic.

⁴ Și din nou a trimis la ei un slujitor, dar și pe acela, lovindu-l cu pietre, i-au spart capul și l-au izgonit cu ocară.

⁵ Și a trimis un altul. Dar și pe acela l-au ucis; și pe mulți alții, pe unii i-au bătut, iar pe alții i-au omorât.

⁶ Încă îl mai avea pe un fiu al său iubit, și în cele din urmă l-a trimis la lucrători spunându-și: De fiul meu se vor rușina.

⁷ Dar acei lucrători au zis între ei: Acesta este moștenitorul; veniți să-l omorâm, și moștenirea a noastră va fi... .

⁸ Și au pus mâna pe el, l-au omorât și l-au aruncat afară din vie.

⁹ Ce va face dar stăpânul viei?: Va veni și pe lucrători îi va pierde, iar via o va da pe seama altora.

¹⁰ Oare nici scriptura aceasta n’ați citit-o: Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului;

¹¹ de la Domnul s’a făcut aceasta și este minunată în ochii noștri?”

¹² Și căutau să-L prindă, dar se temeau de popor; fiindcă înțeleseseră că împotriva lor a spus parabola. Și lăsându-L, s’au dus.

¹³ Și au trimis la El pe unii din farisei și din irodiani, ca să-L prindă în cuvânt.

¹⁴ Iar ei, venind, I-au zis: „Învățăto- rule, știm că adevărat ești și nu-ți pasă de nimeni, fiindcă tu nu cauți la fața oamenilor, ci cu adevărat înveți calea lui Dumnezeu. Se cuvine a da dajdie

cezarului, sau nu? Să dăm, sau să nu dăm?”

15 El însă, cunoscându-le fățărnicia, le-a zis: „De ce Mă ispiți? Aduceți-Mi un dinar ca să-l văd”.

16 Și I-au adus. Și i-a întrebat Iisus: „Ale cui sunt efigia și inscripția de pe el?” Iar ei I-au zis: „Ale cezarului”.

17 Iar Iisus a zis: „Dați-i cezarului pe cele ale cezarului, iar lui Dumnezeu pe cele ale lui Dumnezeu!” Și s’au minunat de El.

18 Și au venit la El saducheii, care spun că nu este înviere, și L-au întrebat, zicând:

19 „Învățătorule, Moise ne-a lăsat scris că dacă moare fratele cuiva și-și va lăsa femeia fără copii, pe femeia lui s’o ia fratele său și să-i ridice urmaș fratelui mort.

20 Și erau șapte frați. Și cel dintâi și-a luat femeie, dar a murit fără să lase urmaș;

21 și a luat-o cel de-al doilea și a murit fără să lase urmaș; tot așa și al treilea;

22 și au luat-o toți șapte și n’au lăsat urmaș. În urma tuturor a murit și femeia.

23 La înviere, când vor învia, a căruia dintre ei va fi femeia? Că toți șapte au avut-o de soție”.

24 Și le-a zis Iisus: „Oare nu rătăciți voi din pricina aceasta, că nu știți Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu?”

25 Căci atunci când vor învia din morți, nici nu se mai însoară, nici nu se mai mărită, ci sunt ca îngerii în ceruri.

26 Iar despre morți, că vor învia, n’ăți citit oare în cartea lui Moise, când i-a vorbit Dumnezeu din rug¹, zicând: Eu

sunt Dumnezeu lui Avraam și Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacob?

27 Dumnezeu nu este Dumnezeu celor morți, ci al celor vii. Prin urmare, mult rătăciți voi!”

28 Și unul dintre cărturari, care-i au zise luându-se între ei la întrebări și văzând că bine le-a răspuns El, s’a apropiat de El și L-a întrebat: „Care poruncă este întâia din toate?”

29 Iisus i-a răspuns că întâia este: „Ascultă, Israele, Domnul Dumnezeuul nostru este singurul Domn;

30 și: Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din tot cugetul tău și din toată puterea ta. Aceasta este cea dintâi poruncă.

31 Iar a doua este aceasta: Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși. Altă poruncă mai mare decât aceasta nu este”.

32 Și I-a zis cărturarul: „Bine, Învățătorule; adevărat ai spus că unul este Dumnezeu și nu este altul în afară de El.

33 Și să-L iubești pe El din toată inima, din tot sufletul, din tot cugetul și din toată puterea și să-l iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși este mai mult decât toate arderile-de-tot și decât toate jertfele”.

34 Iar Iisus, văzând că a răspuns cu înțelepciune, i-a zis: „Nu ești departe de împărăția lui Dumnezeu!” Și nimeni nu mai îndrăznea să-I pună întrebări.

35 Și’n timp ce învăța în templu, Iisus dădea răspunsuri², zicând: „Cum de când Dumnezeu i-a vorbit lui Moise din lumina unui rug care ardea fără să se mistuie.

²Răspundea la întrebări din popor, indiferent dacă în mulțime se aflau sau nu și cărturari.

¹Trimitere la momentul relatat în Iș 3, 2-6,

spun cărturarii că Hristos este fiul lui David?

³⁶ Însuși David a spus întru Duhul Sfânt: Zis-a Domnul către Domnul meu: Șezi de-a dreapta Mea până ce-i voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

³⁷ Așadar însuși David Îl numește pe El Domn; atunci, de unde până unde este fiul lui?...”. Și multă mulțime Îl asculta cu bucurie.

³⁸ Și le spunea în învățătura Sa: „Feriți-vă de cărturari, căroră le place să se plimbe în haine lungi și să fie salutați în piețe

³⁹ și să stea pe scaunele din față în sinagogi și pe locurile cele dintâi la ospete,

⁴⁰ ei, care mănâncă de istov casele văduvelor și cu fățarnicie se roagă'ndelung; aceștia mai mare osândă-și vor lua”.

⁴¹ Și șezând în fața cutiei milelor³, Iisus privea cum mulțimea aruncă bani în cutie. Și mulți bogați aruncau mult.

⁴² Și venind o văduvă săracă, a aruncat doi bănuți, adică un codrant.

⁴³ Și chemându-i la Sine pe ucenicii Săi, le-a zis: „Adevăr vă grăiesc că această văduvă săracă a aruncat în cutia milelor mai mult decât au aruncat toți ceilalți.

⁴⁴ Pentru că toți au aruncat din prisosul lor, pe când ea, din sărăcia ei, a pus tot ce avea, totul de la gura ei”.

³Vistieria în care se depuneau daniile atât pentru nevoile templului, cât și pentru opere de caritate.

13

Profeția despre dărâmarea Ierusalimului. Sfârșitul lumii și venirea Fiului Omului. Parabola smochinului prevestitor. Îndemn la priveghere.

¹ Și pe când ieșea El din templu, unul dintre ucenicii Săi I-a zis: „Privește, învățătorule, ce pietre!, ce zidiri!...¹”.

² Dar Iisus i-a zis: „Vezi tu aceste zidiri mărețe?: Piatră pe piatră nu va rămâne din ele, care să nu se risipească”.

³ Și șezând El pe Muntele Măslinilor, în fața templului, Petru, Iacob, Ioan și Andrei L-au întrebat numai ei între ei:

⁴ „Spune-ne când vor fi acestea? Și care va fi semnul când toate acestea va fi să se plinească?”

⁵ Iar Iisus a început să le spună: „Luați aminte, să nu vă amăgească cineva.

⁶ Că mulți vor veni în numele Meu, zicând: Eu sunt!, și pe mulți îi vor amăgi.

⁷ Iar când veți auzi de războaie și de zvonuri de războaie, să nu vă tulburați, căci ele trebuie să fie; dar încă nu va fi sfârșitul.

⁸ Și neam peste neam se va ridica și împărăție peste împărăție; cutremure vor fi pe alocuri, și foamete și tulburări vor fi. Acestea sunt începutul durerilor nașterii².

¹Splendidele clădiri din incinta templului, căroră Iisus le prevestise dărâmarea (cea ce se va întâmpla în anul 70).

²Vezi nota de la Mt 24, 8. Cataclismele umane și cosmice preced nu numai sfârșitul lumii, ci și nașterea ei din nou (cf. Mt 19, 28). În felul acesta, ele ies de sub incidența absurdului și capătă o finalitate, așa cum durerile femeii însărcinate capătă sens prin bucuria de a se naște un om pe lume (In 19,21).

9 Luați seama la voi înșivă. Că din pricina Mea vă vor da în adunări și veți fi bătuti în sinagogi și veți sta înaintea conducătorilor și a împăraților, spre mărturie lor³.

10 Și trebuie ca mai întâi Evanghelia să se propovăduiască la toate neamurile.

11 Iar când vă vor duce să vă predea, nu vă îngrijiți dinainte ce veți vorbi, ci să vorbiți ceea ce vi se va da vouă în ceasul acela. Că nu voi sunteți cei ce veți vorbi, ci Duhul Sfânt.

12 Și frate pe frate va da la moarte, și tată pe fiu; și copiii se vor răzvrăti împotriva părinților și-i vor ucide.

13 Și de toți veți fi urâți din pricina numelui Meu; dar cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui.

14 Iar când veți vedea urâciunea pustiirii⁴, cea prezisă de profetul Daniel, stând unde nu se cuvine – cine citește, să înțeleagă –, atunci cei ce vor fi în Iudeea să fugă în munți;

15 și cel ce va fi pe acoperiș să nu se coboare, nici să intre să-și ia ceva din casa sa;

16 și cel ce va fi în țarină să nu se întoarcă îndărăt să-și ia haina.

17 Dar vai de cele ce vor fi însărcinate și de cele ce vor alăpta în zilele acelea!

18 Rugați-vă, dar, ca fuga voastră să nu fie iarna.

19 Că necaz va fi în zilele acelea, cum n'a mai fost până acum de la'nceputul zidirii pe care a zidit-o Dumnezeu, și nici nu va mai fi.

³Cel ce suferă este nu numai un martir (martor, mărturisitor) al lui Hristos în fața persecutorilor, dar devine – implicit – și un martor al acuzării la marea Judecată.

⁴Vezi nota de la Mt 24, 15.

20 Și dacă Domnul n'ar fi scurtat zilele acelea, nici un trup n'ar mai scăpa; dar El a scurtat acele zile de dragul celor aleși, pe care El i-a ales.

21 Și dacă va zice atunci cineva: Iată, aici este Hristos!, sau: Iată, acolo!, să nu credeți.

22 Că se vor scula hristoși mincinoși și profeti mincinoși și vor face semne și minuni ca să-i ducă în rătăcire, de se poate, pe cei aleși.

23 Dar voi luați seama! Iată, pe toate vi le-am spus de mai'nainte.

24 Ci în acele zile, după necazul acela, soarele se va întuneca și luna nu-și va mai da lumina.

25 Și stelele vor cădea din cer și puterile cele din ceruri se vor clătina.

26 Și atunci Îl vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori, cu putere multă și cu slavă.

27 Și atunci pe îngerii Săi îi va trimite și pe aleșii Săi îi va aduna din cele patru vânturi, de la marginea pământului până la marginea cerului.

28 Învățați de la smochin parabola: Când mlădița lui se face fragedă și înfrunzește, știți că vara e aproape.

29 Tot așa și voi, când le veți vedea pe acestea plinindu-se, să știți că El este aproape, lângă uși.

30 Adevăr vă grăiesc că neamul acesta nu va trece până ce toate acestea nu vor fi.

31 Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.

32 Iar despre ziua aceea și despre ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii din cer, nici Fiul, ci numai Tatăl.

33 Luați aminte, privegheați și vă rugați, că nu știți când va fi vremea

aceea.

³⁴ E ca un om care a plecat departe, și-a lăsat casa, a dat puterea pe mâna slugilor, fiecăruia lucrarea lui, iar portarului i-a poruncit să vegheze.

³⁵ Așadar, privegheați, că nu știți când va veni stăpânul casei: seara, ori la miezul nopții, ori la cântatul cocoșilor, ori dimineața;

³⁶ ca nu cumva, venind fără veste, să vă găsească dormind.

³⁷ Iar ceea ce vă spun vouă le spun tuturor: Privegheați!”

14

Ungerea din Betania. Trădarea lui Iuda. Cina cea de Taină. Rugăciunea din Ghetsimani. Arestarea lui Iisus. Iisus în fața sinedriului. Lepădarea lui Petru.

¹ Și peste două zile erau Paștile și Azimelmele. Și arhierii și cărturarilor căutau cum să-L prindă cu vicleșug, ca să-L omoare.

² Dar ziceau: „Nu în ziua praznicului, ca să nu fie tulburare în popor”.

³ Și fiind El în Betania, în casa lui Simon Leprosul, în timp ce ședea la masă a venit o femeie având un alabastru cu mir de nard curat¹, de mare preț; și spărgând vasul, a vărsat mirul pe capul Lui.

⁴ Dar erau unii care murmurau în sine lor, zicând: „De ce s'a făcut această risipă de mir?”

⁵ că mirul acesta putea să fie vândut cu peste trei sute de dinari și să li se dea săracilor”. Și murmurau împotriva ei.

¹Ulei preparat cu esență extrasă din rădăcina de nard, plantă aromatică din India.

⁶ Dar Iisus a zis: „Lăsați-o, de ce-i faceți supărare? Bun lucru a făcut ea pentru Mine.

⁷ Că pe săraci îi aveți pururea cu voi și puteți să le faceți bine oricând vreți, dar pe Mine nu Mă aveți pururea.

⁸ Ea a făcut ceea ce avea de făcut: mai dinainte Mi-a uns trupul cu mir, spre îngropare².

⁹ Adevăr vă spun Eu vouă: Oriunde se va propovădui Evanghelia, în toată lumea, se va spune și ce a făcut ea, spre pomenirea ei”.

¹⁰ Iar Iuda Iscarioteanul, unul din cei doisprezece, s'a dus la arhierii ca să li-L dea pe Iisus în mână.

¹¹ Și auzind ei, s'au bucurat și au fâgăduit să-i dea bani. Și el căuta cum să-L dea în mâna lor la un prilej potrivit.

¹² Iar în ziua cea dintâi a Azimelor, când jertfeau Paștile, ucenicii Săi L-au întrebat: „Unde vrei să mergem să-ți gătim, ca să mănânci Paștile?”

¹³ Și a trimis doi din ucenicii Săi și le-a zis: „Mergeți în cetate și vă va întâmpina un om ducând un urcioc cu apă; mergeți după el;

¹⁴ și acolo unde va intra el, spuneți-i stăpânului casei că Învățătorul zice: Unde este odaia în care să mănânc Paștile împreună cu ucenicii Mei?”

¹⁵ Iar el vă va arăta un foisor mare, gata așternut. Acolo să pregătiți pentru noi”.

¹⁶ Și au ieșit ucenicii și au venit în cetate și au găsit așa cum le spusese El și au pregătit Paștile.

¹⁷ Iar făcându-se seară, a venit cu cei doisprezece.

²Vezi nota de la Mt 26, 11.

18 Și pe când ședeau la masă și mâncau, Iisus a zis: „Adevăr vă grăiesc că unul dintre voi, care mănâncă împreună cu Mine, Mă va vinde”.

19 Ei au început să se întristeze și să-I zică unul câte unul: „Nu cumva sunt eu?...”.

20 Iar El le-a zis: „Unul din cei doisprezece, care întinge cu mine în blid.

21 Că Fiul Omului merge cum este scris despre El; dar vai acelui om prin care Fiul Omului este vândut! Bine era de omul acela dacă nu s’ar fi născut!”

22 Și pe când mâncau, Iisus a luat pâine și, binecuvântând, a frânt și le-a dat și a zis: „Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu”.

23 Și luând paharul, mulțumind, le-a dat și au băut din el toți;

24 și le-a zis: „Acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, carele pentru mulți se varsă.

25 Adevăr vă grăiesc că de acum nu voi mai bea din rodul viței până în ziua aceea când îl voi bea, nou, întru împărăția lui Dumnezeu”.

26 Și după ce au cântat imnuri, au ieșit la Muntele Măslinilor.

27 Și le-a zis Iisus: „În această noapte toți vă veți poticni³, că scris este: Bate-voi păstorul și se vor risipi oile;

28 dar după ce voi învia, voi merge mai înainte de voi în Galileea”.

³Iisus prevede și prezice lepădarea nu numai a lui Petru (vezi mai jos), ci a tuturor ucenicilor, așa cum ne este relatată în Mt 26, 56 și Mc 14, 50. Poticnirea însă nu înseamnă prăbușire totală și iremediabilă, ci o cădere temporară, deseori provocată de o cauză externă și neînțeleasă (în speță, refuzul lui Iisus de a Se salva prin intervenția Tatălui – Mt26, 53 –, așa cum, omește, ar fi fost de așteptat).

29 Iar Petru I-a zis: „Chiar dacă toți se vor poticni, eu unul, nu!”

30 Și i-a zis Iisus: „Adevăr îți grăiesc că astăzi, în noaptea aceasta, mai înainte de a cânta cocoșul de două ori, tu de trei ori te vei fi lepădat de Mine”.

31 El însă spunea cu mai mare stăruință: „Și de-ar fi să mor cu Tine, nu Te voi tăgădui!...”. Și tot așa spuneau toți.

32 Și au venit într’un loc al cărui nume este Ghetsimani și le-a zis ucenicilor Săi: „Ședeți aici până ce Mă voi ruga”.

33 Și i-a luat cu El pe Petru și pe Iacob și pe Ioan; și a început a Se tulbura și a Se mâhni

34 și le-a zis: „Întristat de moarte Îmi este sufletul... Rămâneți aici și privegheați”.

35 Și mergând puțin mai înainte, a căzut cu fața la pământ și Se ruga ca, de este cu puțință, ceasul acela să treacă pe-alături de El.

36 Și zicea: „Avva, Părinte, toate-ți sunt cu puțință. Depărtează paharul acesta de la Mine!... Dar fie nu ce voiesc Eu, ci ce voești Tu!”

37 Și a venit și i-a găsit dormind și i-a zis lui Petru: „Simone, dormi? Un ceas n’ai fost în stare să priveghezi?...”

38 Privegheați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită. Că duhul este osârduitor, dar trupul neputincios.”

39 Și mergând iarăși, S’a rugat spunând același cuvânt.

40 Și din nou venind, i-a găsit dormind; că ochii le erau îngreuiți; și nu știau ce să-I răspundă.

41 Și a venit a treia oară și le-a zis: „De-acum dormiți și odihniți-vă!... Destul! A sosit ceasul. Iată, Fiul Omului este dat în mâinile păcătoșilor.

42 Sculați-vă să mergem. Iată, s'a apropiat cel care M'a vândut”.

43 Și îndată, în timp ce El încă vorbea, a venit Iuda Iscarioteanul, unul din cei doisprezece, și cu el o gloată cu săbii și cu ciomege, de la arhierii, de la cărturari și de la bătrâni.

44 Iar trădătorul le dăduse semn, zicând: „Cel pe care-l voi săruta, acela este. Prindeți-l și duceți-l sub pază”.

45 Și venind îndată și apropiindu-se de El, I-a zis: „Învățătorule!...”. Și L-a sărutat.

46 Iar ei au pus mâna pe El și L-au prins.

47 Unul din cei care stăteau pe lângă El, scoțând sabia, a lovit-o pe sluga arhierelui și i-a tăiat urechea.

48 Și răspunzând, Iisus le-a zis: „Ca la un tâlhar ați ieșit, cu săbii și ciomege, ca să Mă prindeți.

49 În fiecare zi eram la voi în templu, învățând, și nu M'ați prins. Dar acestea sunt ca să se plinească Scripturile”.

50 Atunci, părăsindu-L, toți au fugit⁴.

51 Iar un tânăr mergea după El, învelit într'un cearșaf pe trupul gol; și l-au prins,

52 dar el, lăsând cearșaful, a fugit gol⁵.

53 Și L-au dus pe Iisus la arhierii; și s'au adunat toți arhierii și bătrânii și cărturarii.

54 Iar Petru, de departe, a mers după El până înlăuntru în curtea arhierelui; și ședea cu slugile, încălzindu-se la foc.

55 Arhierii și tot sinedriul căutau mărturie împotriva lui Iisus, ca să-L omoare, dar nu găseau.

56 Că mulți mărturiseau mincinos împotriva Lui, dar mărturiile nu se potriveau.

57 Și ridicându-se unii, au dat mărturie mincinoasă împotriva Lui, zicând:

58 „Noi l-am auzit spunând așa: Voi dărâma acest templu făcut de mână și în trei zile voi clădi altul, nefăcut de mână”.

59 Dar nici așa, mărturia lor nu era la fel.

60 Și sculându-se arhierul în mijloc, L-a întrebat pe Iisus, zicând: „Nimic nu răspunzi la tot ce mărturisesc aceștia împotriva ta?”

61 Iar El tăcea și nu răspundea nimic. Iarăși L-a întrebat arhierul și I-a zis: „Ești tu Hristosul, fiul Celui-Binecuvântat?”

62 Iar Iisus i-a zis: „Eu sunt, și-L veți vedea pe Fiul Omului șezând de-a dreapta Puterii⁶ și venind pe norii cerului”.

63 Iar arhierul, sfâșiindu-și hainele, a zis: „Ce trebuință mai avem de martori?”

64 Ați auzit blasfemia! Ce părere aveți?...”. Iar ei toți au judecat că vrednic e de moarte.

65 Și au început unii să-L scuipe și să-I acopere fața și să-L bată cu pumnii și să-I zică: „Profetește!...”. Și slugile Îl băteau cu palmele peste obraz.

66 Și pe când Petru era jos în curte, a venit una din slujnicele arhierelui

⁴Este vorba de ucenici.

⁵Acest amănunt este relatat numai de Marcu. Numeroși comentatori sunt de părere că tânărul era însuși viitorul evanghelist, martor ocular al evenimentului.

⁶De-a dreapta Tatălui, unde Iisus Se va așeza după înălțarea Sa la cer; pe norii cerului va veni la sfârșitul veacurilor (Mt 24, 30), în toată marea Sa.

67 și văzându-l pe Petru încalzindu-se, s'a uitat la el și i-a zis: „Și tu erai cu Iisus Nazarineanul!”

68 El însă a tăgăduit, zicând: „Nici că știu, nici că înțeleg ce spui”. Și a ieșit afară în fața curții; și a cântat cocoșul.

69 Iar slujnica, văzându-l, a început iarăși să le spună celor de față că și acesta este dintre ei.

70 Iar el din nou a tăgăduit. Și după puțin timp, cei de față i-au zis iarăși lui Petru: „Cu adevărat ești dintre ei, că ești galileean și graiu-ți este asemănător”.

71 Iar el a început să se blesteme și să se jure: „Nu-l cunosc pe omul acesta de care-mi vorbiți...”.

72 Și îndată cocoșul a cântat a doua oară. Și Petru și-a adus aminte de cuvântul pe care i-l spusese Iisus: „Înainte de a cânta cocoșul de două ori, tu de trei ori te vei fi lepădat de Mine”. Și a început să plângă.

15

Iisus în fața lui Pilat. Judecata și osânda. Încununarea cu spini. Răstignirea și îngroparea.

1 Și, dimineața, arhieriei au ținut de'ndată sfat cu bătrânii, cu cărturarii și cu tot sinedriul; și după ce L-au legat pe Iisus, L-au dus și i L-au predat lui Pilat.

2 Și Pilat L-a întrebat: „Tu ești împăratul Iudeilor?” Iar El, răspunzându-i, a rostit: „Tu o spui”.

3 Și arhieriei Îl învinuiau de multe.

4 Și Pilat L-a întrebat, zicând: „Nu răspunzi nimic? Vezi câte spun ei împotriva ta”.

5 Dar Iisus n'a mai răspuns nimic, așa încât Pilat se mira.

6 Iar de sărbătoarea Paștilor el le elibera un întemnițat pe care-l cereau ei.

7 Și era unul cu numele Baraba, închis împreună cu niște răsculați care în răsccoală săvârșiseră omor.

8 Și mulțimea, strigând, a început să-i ceară lui Pilat să facă așa cum întotdeauna făcea pentru ei.

9 Iar Pilat le-a răspuns, zicând: „Vreți să vă eliberez pe împăratul Iudeilor?”

10 Fiindcă știa că din invidie i-L dăduseră arhieriei în mână.

11 Dar arhieriei au ațâțat mulțimea, ca mai degrabă să le elibereze pe Baraba.

12 Iar Pilat, răspunzând iarăși, le-a zis: „Ce vreți să fac cu cel despre care ziceți că e împăratul Iudeilor?”

13 Ei iarăși au strigat: „Răstignește-l!”

14 Iar Pilat le-a zis: „Dar ce rău a făcut?” Iar ei mai tare strigau: „Răstignește-l!”

15 Și Pilat, vrând să facă pe voia mulțimii, le-a eliberat pe Baraba; iar pe Iisus, după ce L-a biciuit, L-a dat să fie răstignit.

16 Iar ostașii L-au dus înlăuntrul curții, adică în pretoriu, și au adunat toată cohorta

17 și L-au îmbrăcat în purpură¹; și împletind o cunună de spini, I-au pus-o pe cap.

18 Și au început să I se închine, zicând: „Bucură-te, împăratul Iudeilor!...”.

19 Și-L băteau peste cap cu o trestie și-L scuipau și, punându-I-se în genunchi, I se închinau.

¹Într'o pelerină roșie, purpurie, din echipamentul cavaleriștilor romani, simulând o hlamidă regală.

20 Și după ce L-au batjocorit, L-au dezbrăcat de purpură și L-au îmbrăcat cu hainele Lui. Și L-au dus afară ca să-L răstignească.

21 Și au silit pe un trecător care venea din țarină, pe Simon Cireneul, tatăl lui Alexandru și al lui Ruf, să-I ducă crucea.

22 Și L-au dus la locul Golgota, care se tâlcuiește Locul Căpățânii.

23 Și I-au dat să bea vin amestecat cu smirnă, dar El n'a luat².

24 Și L-au răstignit și și-au împărțit hainele Lui, aruncând sorți pe ele, care ce să ia.

25 Și era ceasul al treilea când L-au răstignit.

26 Și vina Lui era scrisă deasupra: împăratul Iudeilor.

27 Și împreună cu El au răstignit doi tâlhari, unul de-a dreapta Lui și altul de-a stânga.

28 Și s'a plinit Scriptura care zice: Și cu cei fără de lege a fost socotit.

29 Iar cei care treceau pe-acolo Îl defăimau clătinându-și capetele și zicând: „Huo! tu, cel ce dărâmi templul și'n trei zile îl zidești,

30 mântuiește-te pe tine însuși coborându-te de pe cruce!”

31 Tot așa și arhieriei, batjocorindu-L între ei împreună cu cărturarii, ziceau: „Pe alții i-a mântuit, dar pe sine nu poate să se mântuiască;

32 Hristos, regele lui Israel, coboară-se acum de pe cruce, ca să vedem și să credem...”. Și-L ocărau și cei răstigniți împreună cu El.

33 Iar când a fost ceasul al șaselea, întineric s'a făcut peste tot pământul până la ceasul al nouălea.

34 Și la al nouălea ceas a strigat Iisus cu glas mare: „Eloi, Eloi³, lama sabah-tani?”, care se tâlmăcește: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, de ce M'ai părăsit?”

35 Și auzind unii din cei ce stăteau acolo, ziceau: „Vezi, îl strigă pe Ilie...”.

36 Și alergând unul, a umplut cu oțet un burete și l-a pus într'o trestie și I-a dat să bea, zicând: „Lăsați să vedem dacă vine Ilie să-l coboare...”.

37 Iar Iisus, strigând cu glas mare, Și-a dat duhul.

38 Și catapeteasma templului s'a sfâșiat în două, de sus până jos.

39 Iar sutașul care stătea în fața Lui, văzând că El cu un astfel de strigăt Și-a dat duhul, a zis: „Cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu a fost Omul Acesta!”

40 Și erau și femei care priveau de departe, între care și Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacob cel Mic și a lui Iosif, și Salomeea,

41 care Îl urmau și-I slujeau pe când El era în Galileea, și altele multe care se suiseră cu El în Ierusalim.

42 Și, făcându-se seară, de vreme ce era vineri⁴, care este înaintea sâmbetei,

43 a venit Iosif, cel din Arimateea, sfetnic cu bun chip⁵, care aștepta și el îm-

³Transcrierea în grecește a cuvântului aramaic Elahi, derivat din ebraicul Elohim = Dumnezeu. Evanghelistul Matei (27, 46) îl transcrie Eli, ceea ce explică mai ușor jocul de cuvinte pe care-l fac ostașii (Eli-Ilie).

⁴Literal: ziua pregătirii; adică vremea în care făceau ultimele preparative pentru sărbătoarea de a doua zi, când nu mai era permisă nici o activitate.

⁵Consilier de vază al sinedrului, cu ireproșă-

²Vezi nota de la Mt 27, 34.

părăția lui Dumnezeu; și, îndrăznind, a intrat la Pilat și a cerut trupul lui Iisus.

⁴⁴ Iar Pilat s'a mirat că a și murit; și chemând sutașul, l-a întrebat dacă a murit de mult.

⁴⁵ Și aflând de la sutaș, i-a dăruit lui Iosif trupul mort.

⁴⁶ Și Iosif, cumpărând giulgiu și coborându-L de pe cruce, L-a înfășurat în giulgiu și L-a pus într'un mormânt care era săpat în stâncă; și a prăvălit o piatră la ușa mormântului.

⁴⁷ Iar Maria Magdalena și Maria, mama lui Iosif, priveau unde L-au pus.

16

Învierea lui Iisus. Câteva din arătările Sale. Împuternicirea apostolilor. Înălțarea la cer.

¹ Și de'ndată ce a trecut ziua sâmbetei¹, Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacob, și Salomeea au cumpărat mirseme, ca să vină să-L ungă.

² Și foarte de dimineață, în prima zi a săptămânii², au venit la mormânt în răsăritul soarelui

³ și-și spuneau între ele: „Cine ne va prăvăli nouă piatra de la ușa mormântului?”

⁴ Dar, ridicându-și ochii, au văzut că piatra, care era foarte mare, fusese răsturnată.

bilă ținută morală; unul dintre demnitarii care aderaseră în taină la Evanghelia propovăduită de Iisus.

¹Adică imediat după apusul soarelui; o indicație în plus că înmormântarea se făcuse în mare grabă.

²Adică, la noi, Duminică dis-de-dimineață.

⁵ Și intrând în mormânt, au văzut un tânăr șezând în partea dreaptă, îmbrăcat în veșmânt alb; și s'au înspăimântat.

⁶ Dar el le-a zis: „Nu vă'nspăimântați! Pe Iisus Nazarineanul Îl căutați, pe Cel răstignit. A înviat! Nu este aici. Iată locul unde L-au pus.

⁷ Mergeți însă și spuneți-le ucenicilor Săi și lui Petru³ că va merge mai înainte de voi în Galileea; acolo Îl veți vedea, așa cum v'a spus”.

⁸ Și, ieșind, au fugit de la mormânt, că de tremur erau cuprinse și de uimire; și n'au spus nimănui nimic, fiindcă se temeau.

⁹ Și după ce a înviat dimineața, în ziua cea dintâi a săptămânii, El i S'a arătat întâi Mariei Magdalena, din care scosese șapte demoni.

¹⁰ Mergând aceea, le-a dat de veste celor ce fuseseră cu El și care se tânguiau și plângeau.

¹¹ Dar ei, auzind că El este viu și că a fost văzut de ea, n'au crezut.

¹² După aceea S'a arătat, sub altă înfățișare, la doi dintre ei, care mergeau la o țarină;

¹³ și aceia, mergând, le-au dat de veste celorlalți, dar nici pe ei nu i-au crezut.

¹⁴ În cele din urmă, pe când cei unsprezece ședeau la masă, El li S'a arătat și

³După numeroși comentatori, această menționare specială a lui Petru denotă că el, prin lepădarea de Iisus, căzuse din apostolat și nu mai făcea parte din colegiul celor unsprezece. Chiar dacă sintagma „și lui Petru” (literal) ar însemna „inclusiv lui Petru”, accentul rămâne același. Ca atare, episodul relatat pe larg de Evanghelistul Ioan în 21, 15-17 semnifică reabilitarea lui Petru, reșezarea lui în demnitatea și prerogativele apostolice

i-a dojenit pentru necredința și împietrirea inimii lor, că nu i-au crezut pe cei ce-L văzuseră înviat.

15 Și le-a zis: „Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura.

16 Cel ce va crede și se a boteza, se va mântui; dar cel ce nu va crede, se va osândi.

17 Iar celor ce vor crede, aceste semne le vor urma: în numele Meu demoni vor izgoni, în limbi noi vor grăi,

18 șerpi vor lua în mână, și chiar ceva dătător de moarte de vor bea, nu-i va vătăma; pe bolnavi mâinile-și vor pune, și aceia se vor face bine”.

19 Deci Domnul Iisus, după ce a vorbit cu ei, S'a înălțat la cer și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu.

20 Iar ei, plecând, au propovăduit pretutindeni, Domnul lucrând împreună cu ei și întărind cuvântul prin semnele ce urmau. Amin.